

قلم اقتصاد

روزنامه اقتصادی صبح ایران
www.ghalameghesadkhabar.com

سه شنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۵
۲ ژوئن ۲۰۲۶
شماره ۱۴۴۷
شماره ۷۹۶، سال نهم
صفحه ۲۰۰۰۰ تومان

آزمون جدید شبکه بانکی؛ مهار تورم با هدایت منابع به تولید

در شرایطی که اقتصاد ایران همچنان با چالش‌های مزمنی مانند تورم بالا، رشد نامتوازن نقدینگی و محدودیت منابع مالی روبه‌روست، نقش نظام بانکی در تحقق اهداف کلان اقتصادی بیش از هر زمان دیگری اهمیت یافته است.

اظهارات مدیران و مصوبات اخیر بانک مرکزی از سیاست‌های جدید این نهاد برای هدایت اعتبارات به سمت بخش‌های اولویت‌دار و اعطای مشوق‌هایی مانند کاهش نسبت سپرده قانونی، خطوط اعتباری ترجیحی و تسهیلاتی حکایت دارد که تلاشی هدفمند برای اصلاح مسیر تأمین مالی و افزایش اثربخشی سیاست‌های پولی به شمار می‌رود؛ با این حال موفقیت این سیاست‌ها در گرو همراهی کامل شبکه بانکی با برنامه‌های بانک مرکزی است. اینکه چرا بانک مرکزی هدایت اعتبارات به سمت بخش‌های اولویت‌دار را در دستور کار قرار داده، پاسخی روشن دارد زیرا بخش مهمی از تورم مزمن در اقتصاد ایران ریشه در رشد بالای نقدینگی و سازوکار خلق پول در شبکه بانکی دارد و به همین دلیل است که بانک مرکزی به عنوان نهاد سیاست‌گذار پولی، ابزارهای مختلفی را برای کنترل جریان نقدینگی و هدایت منابع به سمت فعالیت‌های مولد به کار گرفته است.

صفحه ۳

مسیر حل مشکلات ارزی از دپوی کالا نمی‌گذرد

صفحه ۴

عکس: آرش کمالی/تصویر

گزارش «قلم اقتصاد» از کوچک‌شدن سبد خرید تا پناه بردن به خرید اقساطی اقتصاد خانوار زیر فشار تورم

صفحه ۲

لزوم دیپلماسی فعال انرژی؛ چرا ایران به گاز آسیای مرکزی نیاز دارد؟

تحریم‌ها تأمین مالی و خرید تجهیزات کلیدی را دشوار میکند و ریسک قراردادی را بالا می‌برد. ناترازی داخلی به ویژه در زمستان باعث میشود ایران در برخی دوره‌ها نتواند نقش تحویل دهنده مطمئن برای مشتریان خارجی را به سادگی ایفا کند مگر آنکه قراردادها بر اساس انعطاف حجمی و ذخیره سازی و اولویت بندی داخلی طراحی شوند. همچنین رقابت مسیرهای جایگزین در آسیای مرکزی و قفقاز و مسیر چین همواره گزینه‌های دیگری روی میز داشته باشند و در مذاکرات سخت‌گیرانه عمل کنند. بنابراین دیپلماسی گازی موفق نیازمند همزمانی سه اقدام است. اصلاح حکمرانی قرارداد و تسویه تقویت قابلیت فنی شبکه، و تعریف منافع مشترک به گونه‌ای که برای طرف مقابل هم جذابیت ایجاد کند.

تورم‌زدایی برای ایران ازبک‌تر است. عملیاتی‌ترین شریک گازی در آسیای مرکزی ایران، ترکمنستان است. هم به دلیل همسایگی زمینی و هم به دلیل ظرفیتهای صادراتی و هم به دلیل اینکه مسیر کوتاه برای تزیق به شبکه شمال و شمال شرق ایران فراهم است. همکاری با ترکمنستان دو کاربرد اصلی دارد. تأمین امنیت انرژی مناطق شمالی در فصل سرد. و انجام سوآپ به مقاصد ثالث در شمال غرب یا قفقاز. در مدل تأمین مستقیم ترکمنستان گاز را در مرز تحویل میدهد و ایران آن را در شبکه خود مصرف میکند. مزیت این مدل کاهش فشار انتقال از جنوب به شمال و کاهش ریسک افت فشار در روزهای اوج مصرف است. در مدل سوآپ ایران گاز را از ترکمنستان در شمال شرق دریافت میکند و معادل آن را در نقطه دیگری به مشتری تحویل میدهد که میتواند در شمال غرب یا مرزهای دیگر باشد. این مدل برای ترکمنستان هم جذاب است زیرا دسترسی به بازارهای جدید یا تثبیت صادرات را بدون سرمایه گذاری سنگین در مسیرهای جایگزین فراهم میکند.

با این حال تجربه گذشته نشان میدهد که ثبات همکاری به کیفیت قرارداد وابسته است. اختلاف بر سر قیمت و بدهی و سازوکار دوری میتواند همکاری را متوقف کند و هزینه سیاسی ایجاد کند. بنابراین در طراحی همکاری باید چند اصل رعایت شود. قیمت گذاری شفاف و قابل پیش بینی. تعریف بازه حجم به جای عدد ثابت تا انعطاف زمستان و تابستان تأمین شود. درج بندهای جریمه و فورس مازور به صورت متوازن. و پیش بینی سازوکار تسویه که با محدودیتهای بانکی سازگار باشد. تهاوت کالا و خدمات. استفاده از ارزهای منطقه ای. یا تسویه از مسیر شرکتهای واسط مجاز در چارچوب قوانین. همچنین از نظر فنی ارتقای ایستگاههای تقویت فشار و اندازه گیری و مدیریت کیفیت گاز تحویلی اهمیت دارد زیرا اختلاف استانداردها یا محدودیت فشار میتواند تحویل را در روزهای بحرانی مختل کند.

قزاقستان در مقایسه با ترکمنستان شریک گازی مستقیم دشوارتری برای ایران است زیرا مرز زمینی ندارد و اتصال شبکه ای ساده در دسترس نیست. با این حال قزاقستان بازیگر بزرگ خزر و آسیای مرکزی است و همکاری با آن میتواند در قالب بسته های انرژی و ترانزیت معنا پیدا کند. قزاقستان به طور سنتی در نفت نقش بزرگتری دارد اما در گاز هم ظرفیتهایی دارد به ویژه در حوزه گازهای همراه و پالایش گاز و مدیریت فلرینگ. برای ایران همکاری در همکاری با قزاقستان در پیوند دادن منافع در حوزه خزر و کریدورهای حمل و نقل و پروژه های مشترک پایین دست است. به عنوان مثال می توان همکاری در سوآپ نفت و محصولات را با گفتگوی گازی ترکیب کرد تا یک سبد منافع شکل بگیرد. همچنین همکاری در پروژه های خدمات فنی و مهندسی و نوسازی پالایشگاهها یا پروژه های جمع آوری گازهای همراه میتواند به صورت مشترک دنبال شود هرچند محدودیت فناوری و تأمین مالی همچنان مانع است.

در سطح ژئوپلیتیکی نیز نزدیکی با قزاقستان به ایران کمک میکند در ترتیبات دریای خزر و امنیت مسیرها و قواعد زیست محیطی و حقوقی نقش فعال تری داشته باشد که به طور غیرمستقیم بر امکان سنجی پروژه های انرژی اثر میکند.

روسیه بزرگترین بازیگر گاز در اوراسیا است و ظرفیت تولید و صادرات عظیمی دارد. تغییرات ژئوپلیتیکی سالهای اخیر روسیه را به سمت تقویت مسیرهای غیرغربی و بازارهای جایگزین سوق داده است. در چنین فضایی همکاری روسیه با ایران میتواند هم فرصت باشد و هم چالش. فرصت از این جهت که روسیه میتواند سرمایه در تجهیزات و تجربه پروژه های بزرگ را وارد کند و همچنین میتواند در چارچوب سوآپ یا ترتیبات منطقه ای به تعادل شبکه ایران کمک کند. چالش از این جهت که روسیه در بسیاری از بازارهای هدف ایران مانند ترکیه و عراق و حتی بازارهای بالقوه جنوب آسیا رقیب ساختاری محسوب میشود و ممکن است در صورت نبود طراحی دقیق ایران به مسیر عبور گاز روسیه تبدیل شود بدون آنکه مزیت بلندمدت برای توسعه میادین و فناوری و درآمد پایدار ایجاد شود. مدلهای همکاری با روسیه را میتوان از سه سطح دید. سطح نخست سوآپ و مبادله کوتاه مدت و قابل راستی آزمایی است. در این سطح هدف ایجاد اعتماد و آزمون عملیاتی شبکه و سنجش امکان تسویه و مدیریت ریسک است. سطح دوم سرمایه گذاری در پروژه های افزایش تولید و فشارافزایی و تکمیل زنجیره ارزش است. این سطح برای ایران حیاتی است زیرا حل ناترازی تنها با مدیریت مصرف یا واردات مقطعی حل نمیشود و نیاز به افزایش ظرفیت تولید و بهبود بهره وری دارد. سطح سوم هماهنگی راهبردی در بازارهای منطقه ای است تا از رقابت مخرب جلوگیری شود و در صورت امکان تقسیم کار یا هم افزایی در پروژه های زیرساختی شکل گیرد.

قلم اقتصاد

سازمان آگهی های روزنامه قلم اقتصاد

۰۹۹۰۳۵۴۹۴۵۳

لین: Ghalameghesadkhabar@gmail.com
www.ghalameghesadkhabar.com

نوبت دوم تجدیدفرآخوان هومو ارزبانی گینی متاورن به شماره ۱۳۰۴/۵۸

انتخاب مشاور جهت خرید خدمات مشاوره طراحی و پیاده سازی سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS) بر پایه ISO/IEC ۲۷۰۰۱-۲۰۲۲

کتابخانه آگهی: ۲۱۹۹۴۳۴ م الف/ ۶۸۳ شرح در صفحه آخر

سرمقاله

هدایت سرمایه به تولید؛ حلقه مفقوده رشد اقتصادی ایران

مسعود شریعت زاده
صاحب امتیاز و مدیر مسئول

همین صفحه

یادداشت

نرخ گذاری کباب کوئیده بر مبنای فوب مراتع شمال!

وحید حاج سعیدی
روزنامه نگار

همین صفحه

خوش مصرف‌ها چه کسانی هستند؟

صفحه ۴

۱۰ کالای برتر صادراتی ایران در سال ۲۰۲۵؛ آهن و فولاد در جایگاه پنجم

صفحه ۶

دولت مصمم به فراهم سازی بستر رشد و توسعه شغلی زنان کشور است

صفحه ۷

زندگی زیر آنتن‌های موبایل؛ دردسر یا راه‌حل؟!

صفحه ۸

هدایت سرمایه به تولید؛ حلقه مفقوده رشد اقتصادی ایران

مردم به شمار می‌رود.

در این میان، نقش دولت و نظام بانکی بسیار تعیین‌کننده است. بانک‌ها باید از تأمین مالی بی‌هدف فاصله بگیرند و منابع خود را با سازوکارهای شفاف و هدفمند به سمت بخش‌های مولد، صنایع پیشران، بنگاه‌های کوچک و متوسط و طرح‌های دارای ارزش افزوده هدایت کنند. از سوی دیگر، دولت باید با ایجاد ثبات در مقررات، کاهش موانع کسب‌وکار، تضمین حقوق مالکیت و کاهش ریسک سرمایه‌گذاری، زمینه را برای افزایش جذابیت تولید فراهم سازد. بدون چنین اصلاحاتی، انتظار اینکه سرمایه‌گذار با انگیزه بالا وارد بخش تولید شود، واقع‌بینانه نخواهد بود.

اقتصاد ایران برای عبور از رکود تورمی و دستیابی به رشد پایدار، بیش از هر چیز به تغییر مسیر سرمایه‌گذاری نیاز دارد. تا زمانی که سود در فعالیت‌های غیرمولد بیشتر و کسب‌وکارها به تولید محدود می‌شوند، منابع به سمت تولید هدایت نخواهند شد. اگر سیاست‌گذار نتواند این معادله را تغییر دهد، تولید دوباره به جایگاه اصلی خود بازمی‌گردد و رشد اقتصادی از یک آرزو به یک واقعیت قابل دسترس تبدیل می‌شود.

نرخ گذاری کباب کوئیده بر مبنای فوب مراتع شمال!

در رستوران ولایت تان با تابلوی نمایشگر قیمت لحظه ای و به روز کوئیده تمام، نیم کوئیده، ربع کوئیده، کوئیده گرمی، کوئیده پارسیان و ... مواجه شدید، تعجب نکنید چرا که قیمت‌ها به صورت دقیق بر مبنای گوشت تولیدی فوب مراتع شمال و با استفاده از مدل ارزیابی چند معیاره محاسبه می‌شوند!

باور بفرمایید در این مدل قیمت‌گذاری همه عوامل دخیل در تعیین نرخ، از مناطق مناسب چرای دام، میزان علوفه در دسترس، فاصله از منابع آب گرفته تا سرما و گرمای هوا، دستمزد چوپان و دستیارانش، تعداد حیوانات درنده منطقه، خرید زنگوله و ... لحاظ می‌شود و مو لای درز آن نمی‌شود!

فقط خدا کند چند صباح دیگر اداره مالیات هوس نکند از این الگوی ارزیابی چند معیاره برای محاسبه مالیات ما معمولی‌ها استفاده کند و از ما به روز مالیات بستاند. مالیات از ما بهترون هم کمافی‌السابق با همان چرتکه‌های قدیمی محاسبه و مطالبه می‌شود و خیلی وقت‌ها برای پرداختن حتی نیازی به بررسی موجودی حساب بانکی هم نیست!

باعث شده‌اند که فعالیت‌های تولیدی برای سرمایه‌گذاران جذابیت کمتری داشته باشند. بی‌ثباتی در سیاست‌گذاری، تغییرات مکرر مقررات، دشواری تأمین مالی، هزینه بالای تولید، مشکلات مربوط به تأمین مواد اولیه و ناطمینی نسبت به آینده، از جمله عواملی هستند که سرمایه را از بخش واقعی اقتصاد دور می‌کنند. در چنین فضایی طبیعی است که بخشی از سرمایه‌ها به جای حرکت به سمت تولید، جذب بازارهای سودمند شود سریع‌تر، نقدشوندگی بیشتر و ریسک پایین‌تری دارند.

پایامد این روند، تضعیف ظرفیت تولید ملی و تقویت چرخه تورم است. هنگامی که منابع مالی به سمت بخش‌های غیرمولد می‌روند، هم تولید از سرمایه محروم می‌شود و هم زمینه برای شکل‌گیری حباب‌های قیمتی در بازار دارایی‌ها فراهم می‌شود. این وضعیت در نهایت به افزایش شکاف میان رشد نقدینگی و رشد واقعی اقتصاد می‌انجامد؛ شکافی که یکی از ریشه‌های اصلی تورم مزمن در ایران است. بنابراین، هدایت سرمایه به تولید صرفاً یک انتخاب اقتصادی نیست، بلکه ضرورتی برای مهار تورم، تقویت اشتغال و بهبود معیشت

برند و یا قیمت بنزین را به صورت لحظه ای با فوب خلیج فارس کوک می‌کنند، الگو برداری کرده و نرخ کباب را به روز محاسبه و از مشتری اخذ می‌کنند!

یعنی مانیفست استاد اکبر اسیر که «ما کو تا اونا شیم» یا «راهبر نه سیخ بسوزه و نه کباب» دیگر یک رویا نیست و اگر خدا یاری کند در حال درنوردیدن افق‌های نوین در اقتصاد و مخلفات آن هستیم. لطفاً چراغ‌ها را روشن کرده و از بوق زدن داخل تونل خودداری ننمائید.

اما داستان کباب کوئیده و نرخ گذاری جدید آن ماه گذشته عزیز رستوران داری که از خرید مازیک وایت برد و تخته پاک‌ن و استون و ... برای تغییر روزانه نرخ کباب ناگفته نماند این نبوغ همواره در مسیر ناصواب به کار گرفته نمی‌شود و هر از گاهی با علوم مختلف در هم می‌آمیزد و جلوه‌های بی‌بدیلی از کسب درآمد‌های نوین خلق می‌کند.

حقیقت امر این بار نبوغ خلق الله از آستین عزیزان چلوکبابی تراوش کرده و برخی از دوستان این صنف از پمپ بنزین های بلاک کفر که نرخ بنزین را با تگ و گشاد شدن تنگه هرمز، بالا و پایین می‌کنند

مسعود شریعت‌زاده

صاحب امتیاز و مدیر مسئول

اقتصاد ایران در سال‌های اخیر بیش از هر زمان دیگری با این پرسش اساسی روبه‌رو بوده است که چرا با وجود حجم بالای نقدینگی، رشد اقتصادی پایدار و متوازن شکل نمی‌گیرد. پاسخ را باید در یک واقعیت مهم جست‌وجو کرد: مشکل اصلی اقتصاد کشور فقط کمبود منابع نیست، بلکه انحراف منابع از مسیر تولید است. در واقع، سرمایه‌ای که می‌تواند در خدمت توسعه صنعتی، افزایش اشتغال، تقویت صادرات و ارتقای بهره‌وری قرار گیرد، اغلب راه خود را به سمت بازارهای غیرمولد، سفته‌بازی و فعالیت‌هایی پیدا می‌کند که ارزش افزوده‌ای برای اقتصاد ایجاد نمی‌کنند. به همین دلیل، هدایت سرمایه به تولید را باید حلقه مفقوده رشد اقتصادی ایران دانست.

رشد اقتصادی زمانی معنا پیدا می‌کند که سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد افزایش یابد. تولید، برخلاف بازارهای غیرمولد، می‌تواند اشتغال پایدار ایجاد کند، درآمد ملی را بالا ببرد و از فشارهای تورمی در بلندمدت بکاهد. با این حال، در اقتصاد ایران موانع متعددی

وحید حاج سعیدی

روزنامه نگار

یکی از ویژگی‌های منحصربه‌فرد این بشر دو پا که بلانسبت آدمیزاد و جانوران منحصربه‌فرد است، خدا وکیلی آدم گاهی اوقات دلش می‌خواهد بابت این نعمت خدادادی از خوشحالی زوزه بکشد یا بال در بیاورد و به کوه و صحرا پرواز کند! از خلاقیت خردورس‌ساز گرفته که یک شیخ ورق فولادی را بهانه می‌کند و چند صد میلیون روی قیمت گازی‌های تولیدی می‌کشد، (ضمن عرض پوزش از صنف فرهیخته و مفخم گازی‌ساز) تا نبوغ برخی صوف که دست شیطان را با بست پلاستیکی کمربندی از پشت بسته‌اند.

ناگفته نماند این نبوغ همواره در مسیر ناصواب به کار گرفته نمی‌شود و هر از گاهی با علوم مختلف در هم می‌آمیزد و جلوه‌های بی‌بدیلی از کسب درآمد‌های نوین خلق می‌کند.

حقیقت امر این بار نبوغ خلق الله از آستین عزیزان چلوکبابی تراوش کرده و برخی از دوستان این صنف از پمپ بنزین های بلاک کفر که نرخ بنزین را با تگ و گشاد شدن تنگه هرمز، بالا و پایین می‌کنند

قلم اقتصاد

صنعت، معدن و تجارت

سه‌شنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۵، **سال نهم**، **شماره ۷۹۶**

۲

بین الملل

از بوش تا ترامپ؛ چرخه بی پایان

مصونیت و جنگ

مصونیت قدرت‌های بزرگ از مجازات، یکی از بزرگ‌ترین بحران‌های نظام بین‌الملل معاصر است؛ بحرانی که عملاً راه را برای تکرار جنگ‌ها، تجاوزها و فجایع انسانی جدی هموار می‌کند. مصونیت قدرت‌های بزرگ از مجازات، یکی از بزرگ‌ترین بحران‌های نظام بین‌الملل معاصر است؛ بحرانی که نه تنها عدالت را قربانی می‌کند، بلکه عملاً راه را برای تکرار جنگ‌ها، تجاوزها و فجایع انسانی جدید هموار می‌سازد. هر بار که یک دولت قدرتمند بدون پرداخت هزینه سیاسی و حقوقی دست به جنگ، اشغالگری یا کشتار غیرنظامیان می‌زند، این پیام به جهان مخابره می‌شود که قواعد بین‌المللی تنها برای کشورهای ضعیف نوشته شده‌اند و بازیگران قدرتمند می‌توانند فراتر از قانون عمل کنند. نتیجه چنین وضعیتی چیزی جز تضعیف نظم جهانی، گسترش بی‌ثباتی و تکرار تراژی‌های انسانی نیست.

مصونیت رهبران آمریکایی

در همین چارچوب، نشریه آمریکایی «Current Affairs» در گزارشی انتقادی و کم‌سابقه، میان مصونیت رهبران آمریکا از پاسخگویی و وقوع فجایع انسانی بعدی ارتباط مستقیمی برقرار کرده است. نویسنده این گزارش با اشاره به حمله مرگبار به مدرسه‌ای در میناب و شهادت دانش‌آموزان بی‌گناه، استدلال می‌کند که اگر پس از جنگ عراق، مسئولان آن جنگ از جمله جورج بوش و دیگر مقام‌های آمریکایی به دلیل نقض حقوق بین‌الملل و جنایات جنگی مورد پیگرد قرار می‌گرفتند، شاید امروز شاهد تکرار چنین فجایعی نبودیم.

این استدلال در نگاه نخست ممکن است فرضی و ذهنی به نظر برسد، اما در واقع بر یکی از اصول پذیرفته‌شده علوم سیاسی و حقوق بین‌الملل استوار است: «پادزاندگی». همان‌گونه که مجازات مجرمان در سطح داخلی می‌تواند مانع ارتکاب جرم توسط دیگران شود، پاسخگو کردن رهبران و تصمیم‌گیرندگان جنگی نیز می‌تواند احتمال وقوع جنگ‌ها و جنایات آینده را کاهش دهد. هنگامی که یک مقام سیاسی مطمئن ایشد پس از پایان دوران قدرت خود باید در برابر دادگاه‌های بین‌المللی پاسخگو باشد، در اتخاذ تصمیمات نظامی پرهزینه و پرخطر با احتیاط بیشتری عمل خواهد کرد.

اما تجربه دو دهه گذشته نشان می‌دهد که این اصل درباره قدرت‌های بزرگ به ندرت اجرا شده است. حمله آمریکا و متحدانش به عراق در سال ۲۰۰۳ یکی از مهم‌ترین نمونه‌های این مسئله به شمار می‌رود. جنگی که با ادعای وجود سلاح‌های کشتار جمعی آغاز شد، اما بعدها مشخص شد چنین ادعایی فاقد پشتوانه واقعی بوده است. نتیجه این جنگ، کشته شدن صدها هزار نفر، تخریب زیرساخت‌های یک کشور، ظهور گروه‌های افراطی و آغاز دروای طوفانی از بی‌ثباتی در منطقه بود. و امروز این پیامدهای فاجعه‌بار، هیچ‌یک از طراحان اصلی جنگ عراق هرگز در برابر یک دادگاه بین‌المللی پاسخگو نشدند.

عدم پاسخگویی و فرهنگ مصونیت
همین عدم پاسخگویی، به تدریج نوعی فرهنگ مصونیت ایجاد کرده است. در چنین فضای، رهبران سیاسی به این نتیجه می‌رسند که حتی در صورت اتخاذ تصمیماتی که به کشته شدن هزاران غیرنظامی منجر شود، احتمال مواجهه با پیامدهای حقوقی بسیار ناچیز است. به عبارت دیگر، هزینه جنگ برای تصمیم‌گیرندگان بسیار کمتر از هزینه‌ای است که مردم عادی و قربانیان می‌پردازند.

گزارش «Current Affairs» با تکیه بر همین منطق، از پیگرد مقام‌های دولت دونالد ترامپ به دلیل نقض نقش‌آفرینی در اقدامات نظامی علیه ایران سخن می‌گوید. نویسنده معتقد است اگر نظام حقوق بین‌الملل بخواهد اختلال خود را حفظ کند، نباید میان کشورها و رهبران مختلف تبعیض قائل شود. از نگاه او، حقوق بین‌الملل تنها زمانی معنا پیدا می‌کند که برای همه بازیگران، صرف‌نظر از میزان قدرت سیاسی و نظامی آنان، به یک شکل اجرا شود.

این مسئله به یکی از تناقض‌های بزرگ نظام بین‌الملل امروز اشاره دارد. بسیاری از کشورهای غربی خود را مدافع حقوق بشر و حمایت قانون معرفی می‌کنند و بارها خواستار محاکمه رهبران کشورهای دیگر شده‌اند، اما زمانی که نوبت به بررسی عملکرد خودشان می‌رسد، سازوکارهای حقوقی و سیاسی به گونه‌ای عمل می‌کنند که امکان پاسخگویی واقعی از بین می‌رود. همین رویکرد دوگانه موجب شده است اعتماد جهانی به نهادهای بین‌المللی کاهش یابد و بسیاری از کشورها این نهادها را ابزارهای سیاسی برای اعمال فشار بر رقبا بدانند.

پیامدهای بلندمدت مصونیت و عدم مجازات متجاوز
در واقع، مشکل اصلی تنها وقوع یک جنگ یا یک حمله خاص نیست؛ بلکه پیامدهای بلندمدت عدم مجازات چنین اقداماتی است. هنگامی که یک جنگ بدون پاسخگویی پایان می‌یابد، این تصور شکل می‌گیرد که استفاده از زور می‌تواند ابزاری مشروع و کم‌هزینه برای پیشبرد اهداف سیاسی باشد. این ذهنیت به مرور زمان زمینه‌ساز بحران‌های جدید می‌شود و چرخه خشونت را بازتولید می‌کند. نمونه‌های تاریخی متعددی این واقعیت را تأیید می‌کنند. پس از جنگ جهانی دوم، محاکمه نورتبرگ و توکیو نه تنها برای مجازات مسئولان جنایات جنگی انجام شد، بلکه هدف مهم‌تری نیز دنبال می‌کرد: ارسال این پیام که هیچ مقام سیاسی یا نظامی فراتر از قانون نیست. هرچند این تجربه نیز خالی از انتقاد نبود، اما دست‌کم اصل پاسخگویی را به عنوان یکی از ارکان نظم بین‌المللی تثبیت کرد.

با این حال، در دهه‌های بعد، اجرای این اصل به شدت تحت تأثیر ملاحظات قدرت قرار گرفت. در بسیاری از موارد، رهبران کشورهای ضعیف یا شکست‌خورده محاکمه شدند. اما رهبران قدرت‌های بزرگ از هرگونه تعقیب قضایی مصون ماندند. همین استاندارد دوگانه، فلسفه وجودی عدالت بین‌المللی را با چالش مواجه کرده است.

حمله به مدرسه میناب، نمادی از غلبه قدرت بر قانون
حمله به مدرسه میناب و شهادت دانش‌آموزان، صرفاً یک حادثه تلخ در ربک نقطه جغرافیایی نیست. این رویداد نمادی از پیامدهای جهانی نظامی است که در آن قدرت بر قانون غلبه کرده است. هنگامی که قواعد حقوقی نتوانند از غیرنظامیان محافظت کنند و عاملان کشتارها با اطمینان از مصونیت خود عمل کنند، قربانیان اصلی کودکان، زنان و مردمانی خواهند بود که هیچ نقشی در تصمیمات سیاسی و نظامی ندارند.

از این منظر، جمله «ختران میناب زنده بودند اگر بوش محاکمه می‌شد» اشاره به یک واقعیت تلخ دارد. اگر جامعه جهانی در برابر جنگ‌های گذشته قاطع‌تر عمل می‌کرد، اگر عاملان تجاوزها و جنایات جنگی بدون توجه به ملیت و قدرتشان مورد پیگرد قرار می‌گرفتند، اگر حقوق بین‌الملل به ابزاری واقعی برای اجرای عدالت تبدیل می‌شد، شاید بسیاری از فجایع امروز هرگز رخ نمی‌دادند.

رئیس جمهور ضمن تأکید بر پایدنی ایران به راهکارهای دیپلماتیک برای حل و فصل مسائل ، آمادگی تهران برای تسهیل تردد دریایی و تأمین امنیت کشتیرانی در تنگه هرمز را مورد تأکید قرار داد و خواستار گسترش همکاری‌های اقتصادی و فنی تهران و توکیو شد.

دکتر مسعود پزشکیان رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، در گفت‌وگوی تلفنی با خانم ساناه تاکایچی نخست‌وزیر ژاپن،

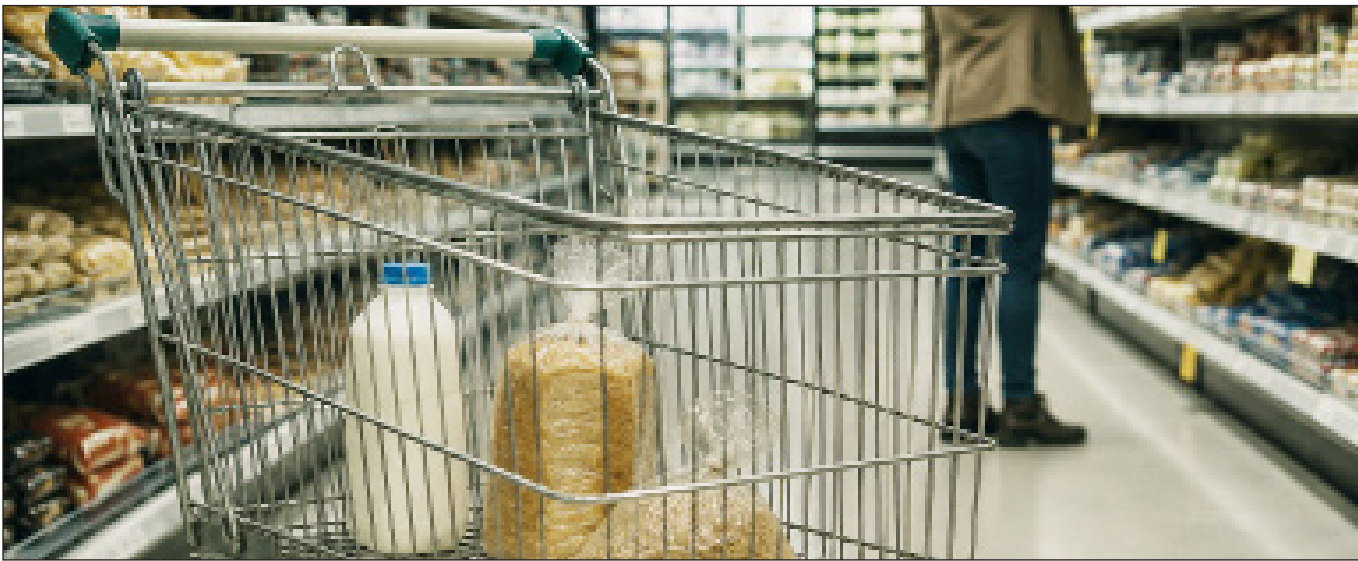
ضمن قدردانی از کمک‌های داریوی و انسان‌دوستانه دولت ژاپن به ایران، بر اراده جمهوری اسلامی ایران برای حل‌وفصل مسائل و تنش‌ها در منطقه از مسیر گفت‌وگو و دیپلماسی تأکید کرد.

رئیس‌جمهور با اشاره به رویکرد مسئولانه ایران در تعاملات بین‌المللی، اظهار داشت: جمهوری اسلامی ایران همواره دیپلماسی را مؤثرترین راهکار برای حل مسائل

در گفت‌وگوی تلفنی دکتر پزشکیان با نخست‌وزیر ژاپن؛

تأکید بر دیپلماسی، امنیت کشتیرانی و توسعه همکاری‌های دوجانبه

موجود دانسته است، اما متأسفانه برخی طرف‌ها از جمله آمریکا با عدول از تعهدات خود و همچنین اقدامات بی‌ثبات‌کننده رژیم صهیونیستی، روند‌های دیپلماتیک را به چالش مواجه کرده‌اند. دکتر پزشکیان همچنین با اشاره به تحولات منطقه، نقض مکرر آتش‌بس در لبنان، تداوم آوارگی شهروندان لبنانی و حمایت‌های سیاسی و نظامی آمریکا از اقدامات رژیم صهیونیستی را نگران‌کننده توصیف

گزارش «قلم اقتصاد» از کوچک‌شدن سبد خرید تا پناه بردن به خرید اقساطی

اقتصاد خانوار زیر فشار تورم

رضاکشورعلامی

در سال‌های اخیر، اقتصاد خانوار ایرانی بیش از هر زمان دیگری به صحنه اصلی تحولات اقتصادی تبدیل شده است؛ مجرمان در سطح داخلی می‌تواند مانع ارتکاب جرم توسط دیگران شود، پاسخگو کردن رهبران و تصمیم‌گیرندگان جنگی نیز می‌تواند احتمال وقوع جنگ‌ها و جنایات آینده را کاهش دهد. هنگامی که یک مقام سیاسی مطمئن ایشد پس از پایان دوران قدرت خود باید در برابر دادگاه‌های بین‌المللی پاسخگو باشد، در اتخاذ تصمیمات نظامی پرهزینه و پرخطر با احتیاط بیشتری عمل خواهد کرد.

مصونیت رهبران آمریکایی

در همین چارچوب، نشریه آمریکایی «Current Affairs» در گزارشی انتقادی و کم‌سابقه، میان مصونیت رهبران آمریکا از پاسخگویی و وقوع فجایع انسانی بعدی ارتباط مستقیمی برقرار کرده است. نویسنده این گزارش با اشاره به حمله مرگبار به مدرسه‌ای در میناب و شهادت دانش‌آموزان بی‌گناه، استدلال می‌کند که اگر پس از جنگ عراق، مسئولان آن جنگ از جمله جورج بوش و دیگر مقام‌های آمریکایی به دلیل نقض حقوق بین‌الملل و جنایات جنگی مورد پیگرد قرار می‌گرفتند، شاید امروز شاهد تکرار چنین فجایعی نبودیم.

این استدلال در نگاه نخست ممکن است فرضی و ذهنی به نظر برسد، اما در واقع بر یکی از اصول پذیرفته‌شده علوم سیاسی و حقوق بین‌الملل استوار است: «پادزاندگی». همان‌گونه که مجازات مجرمان در سطح داخلی می‌تواند مانع ارتکاب جرم توسط دیگران شود، پاسخگو کردن رهبران و تصمیم‌گیرندگان جنگی نیز می‌تواند احتمال وقوع جنگ‌ها و جنایات آینده را کاهش دهد. هنگامی که یک مقام سیاسی مطمئن ایشد پس از پایان دوران قدرت خود باید در برابر دادگاه‌های بین‌المللی پاسخگو باشد، در اتخاذ تصمیمات نظامی پرهزینه و پرخطر با احتیاط بیشتری عمل خواهد کرد.

اما تجربه دو دهه گذشته نشان می‌دهد که این اصل درباره قدرت‌های بزرگ به ندرت اجرا شده است. حمله آمریکا و متحدانش به عراق در سال ۲۰۰۳ یکی از مهم‌ترین نمونه‌های این مسئله به شمار می‌رود. جنگی که با ادعای وجود سلاح‌های کشتار جمعی آغاز شد، اما بعدها مشخص شد چنین ادعایی فاقد پشتوانه واقعی بوده است. نتیجه این جنگ، کشته شدن صدها هزار نفر، تخریب زیرساخت‌های یک کشور، ظهور گروه‌های افراطی و آغاز دروای طوفانی از بی‌ثباتی در منطقه بود. و امروز این پیامدهای فاجعه‌بار، هیچ‌یک از طراحان اصلی جنگ عراق هرگز در برابر یک دادگاه بین‌المللی پاسخگو نشدند.

عدم پاسخگویی و فرهنگ مصونیت
همین عدم پاسخگویی، به تدریج نوعی فرهنگ مصونیت ایجاد کرده است. در چنین فضای، رهبران سیاسی به این نتیجه می‌رسند که حتی در صورت اتخاذ تصمیماتی که به کشته شدن هزاران غیرنظامی منجر شود، احتمال مواجهه با پیامدهای حقوقی بسیار ناچیز است. به عبارت دیگر، هزینه جنگ برای تصمیم‌گیرندگان بسیار کمتر از هزینه‌ای است که مردم عادی و قربانیان می‌پردازند.

گزارش «Current Affairs» با تکیه بر همین منطق، از پیگرد مقام‌های دولت دونالد ترامپ به دلیل نقض نقش‌آفرینی در اقدامات نظامی علیه ایران سخن می‌گوید. نویسنده معتقد است اگر نظام حقوق بین‌الملل بخواهد اختلال خود را حفظ کند، نباید میان کشورها و رهبران مختلف تبعیض قائل شود. از نگاه او، حقوق بین‌الملل تنها زمانی معنا پیدا می‌کند که برای همه بازیگران، صرف‌نظر از میزان قدرت سیاسی و نظامی آنان، به یک شکل اجرا شود.

این مسئله به یکی از تناقض‌های بزرگ نظام بین‌الملل امروز اشاره دارد. بسیاری از کشورهای غربی خود را مدافع حقوق بشر و حمایت قانون معرفی می‌کنند و بارها خواستار محاکمه رهبران کشورهای دیگر شده‌اند، اما زمانی که نوبت به بررسی عملکرد خودشان می‌رسد، سازوکارهای حقوقی و سیاسی به گونه‌ای عمل می‌کنند که امکان پاسخگویی واقعی از بین می‌رود. همین رویکرد دوگانه موجب شده است اعتماد جهانی به نهادهای بین‌المللی کاهش یابد و بسیاری از کشورها این نهادها را ابزارهای سیاسی برای اعمال فشار بر رقبا بدانند.

پیامدهای بلندمدت مصونیت و عدم مجازات متجاوز
در واقع، مشکل اصلی تنها وقوع یک جنگ یا یک حمله خاص نیست؛ بلکه پیامدهای بلندمدت عدم مجازات چنین اقداماتی است. هنگامی که یک جنگ بدون پاسخگویی پایان می‌یابد، این تصور شکل می‌گیرد که استفاده از زور می‌تواند ابزاری مشروع و کم‌هزینه برای پیشبرد اهداف سیاسی باشد. این ذهنیت به مرور زمان زمینه‌ساز بحران‌های جدید می‌شود و چرخه خشونت را بازتولید می‌کند. نمونه‌های تاریخی متعددی این واقعیت را تأیید می‌کنند. پس از جنگ جهانی دوم، محاکمه نورتبرگ و توکیو نه تنها برای مجازات مسئولان جنایات جنگی انجام شد، بلکه هدف مهم‌تری نیز دنبال می‌کرد: ارسال این پیام که هیچ مقام سیاسی یا نظامی فراتر از قانون نیست. هرچند این تجربه نیز خالی از انتقاد نبود، اما دست‌کم اصل پاسخگویی را به عنوان یکی از ارکان نظم بین‌المللی تثبیت کرد.

با این حال، در دهه‌های بعد، اجرای این اصل به شدت تحت تأثیر ملاحظات قدرت قرار گرفت. در بسیاری از موارد، رهبران کشورهای ضعیف یا شکست‌خورده محاکمه شدند. اما رهبران قدرت‌های بزرگ از هرگونه تعقیب قضایی مصون ماندند. همین استاندارد دوگانه، فلسفه وجودی عدالت بین‌المللی را با چالش مواجه کرده است.

حمله به مدرسه میناب، نمادی از غلبه قدرت بر قانون
حمله به مدرسه میناب و شهادت دانش‌آموزان، صرفاً یک حادثه تلخ در ربک نقطه جغرافیایی نیست. این رویداد نمادی از پیامدهای جهانی نظامی است که در آن قدرت بر قانون غلبه کرده است. هنگامی که قواعد حقوقی نتوانند از غیرنظامیان محافظت کنند و عاملان کشتارها با اطمینان از مصونیت خود عمل کنند، قربانیان اصلی کودکان، زنان و مردمانی خواهند بود که هیچ نقشی در تصمیمات سیاسی و نظامی ندارند.

از این منظر، جمله «ختران میناب زنده بودند اگر بوش محاکمه می‌شد» اشاره به یک واقعیت تلخ دارد. اگر جامعه جهانی در برابر جنگ‌های گذشته قاطع‌تر عمل می‌کرد، اگر عاملان تجاوزها و جنایات جنگی بدون توجه به ملیت و قدرتشان مورد پیگرد قرار می‌گرفتند، اگر حقوق بین‌الملل به ابزاری واقعی برای اجرای عدالت تبدیل می‌شد، شاید بسیاری از فجایع امروز هرگز رخ نمی‌دادند.

عرضه بسته‌بندی‌های کوچک‌تر، تولید محصولات اقتصادی‌تر، تخفیف‌های مقطعی، فروش ترکیبی و طرح‌های جدید، راهکار تأمین مسکن کم‌درآمدها، صرفاً از محل «مسکن ملکی» عبور می‌کند، در حالی که تجربه دنیا این موضوع را ثابت نمی‌کند.

سیاست مسکن در ایران در دو دهه اخیر، به طور عمده مبتنی بر خرانه‌دار کردن اقشار متوسط به پایین جامعه از طریق پروژه‌های ملکی متمرکز شده است. از مسکن مهر

تا نهضت ملی مسکن؛ در حالی که بسیاری از کارشناسان معتقدند بخش مهمی از دهک‌های پایین درآمدی، به ویژه دهک‌های یک تا سه، توان خرید مسکن ندارند و سیاست‌گذار باید به سمت توسعه «مسکن استیجاری» حرکت کند.

طرح مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

مجبوریم انتخاب کنیم که کدام هزینه واقعا ضروری‌تر است.»

این بخش از تغییر الگوی مصرف، شاید کمتر از قیمت گوشت و برنج دیده شود، اما به مراتب عمیق‌تر است؛ زیرا به

سرمایه انسانی خانوارها مربوط می‌شود. کاهش هزینه آموزش و تفریح، نشانه ورود خانوار به فاز دفاعی در مدیریت فعالان خرده‌فروشی نشان می‌دهد مصرف برخی اقلام پروتئینی، به‌ویژه گوشت قرمز، برای بخش قابل توجهی از خانوارها کاهش یافته و جای خود را به گزینه‌های ارزان‌تر داده است. مرغ، تخم‌مرغ، حبوبات و غذاهای کم‌زیرینتر بیش از گذشته در سبد خانوار نقش‌یافته‌اند.

مدیر یک فروشگاه مواد پروتئینی در مرکز شهر می‌گوید: «خیلی از مشتری‌ها دیگر مثل قبل گوشت قرمز نمی‌خرند، یا اگر بخرند در حجم خیلی کمتر است. تقاضا برای مرغ و تخم‌مرغ بیشتر شده و حتی در بعضی روزها مشتری صریح می‌گوید دنبال چیزی است که فقط شکم خانواده را سیر کند و قیمتش قابل تحمل‌باشد.»

این تغییر البته فقط یک جابه‌جایی ساده بین کالاها نیست، بلکه از منظر تغذیه‌ای نیز اهمیت دارد. کاهش مصرف پروتئین حیوانی، لبنیات و برخی اقلام باکیفیت‌تر می‌تواند در میان‌مدت آثار اجتماعی و بهداشتی خود را نشان دهد. زمانی که اقشار بزرگ‌تر از یک ابزار رفاهی، به یک سفرو محدود نمی‌ماند.

آموزش، تفریح و فرهنگ؛ اولین قربانیان خاموش

در کنار خوراکی‌ها، بخش دیگری که به‌شدت تحت فشار قرار گرفته، هزینه‌های مربوط به آموزش، فرهنگ و تفریح است. بسیاری از خانواده‌ها کلاس‌های فوق‌برنامه، فعالیت‌های آموزشی غیردیسری، سفرهای کوتاه، رستوران رفتن و حتی خرید کتاب و محصولات فرهنگی را کاهش داده‌اند. این هزینه‌ها در نگاه اول «غیرضروری» به نظر می‌رسند، اما در واقع بخشی از کیفیت زندگی خانوار را خراب می‌دهند.

یکی از والدین ساکن کرج در گفت‌وگویی کوتاه می‌گوید: «اول سعی کردم از هزینه‌های غیرضروری بزنیم، اما کم‌کم دیدیم آموزش زبان بچه و کلاس‌های هنری هم دارد از بودجه ما خارج می‌شود. الان بیشتر از قبل

افتاده بلکه یک تهدید برای زنجیره تأمین کشور است که به ایجاد ازدحام مصنوعی و مختل شدن چرخه تخلیه و بارگیری منجر می‌شود.

وی افزود: البته باید مرز میان تولیدکننده واقعی و سوداگر مشخص باشد. اگر مجموعه‌ای در بحث تخصص ارز یا فرآیندهای بانکی با مشکلی مواجه است، این مسئله باید در مسیر قانونی خود یعنی در وزارتخانه‌های مربوطه و بانک مرکزی پیگیری و مرتفع شود؛ نباید اجازه داد «بهانه ارزی» محملی برای دجوی کالا و رسوب سرمایه‌های ملی در بنادر کشور شود. ما پیش از این هم در موضوعات نظیر همین محصولات پتروشیمی شاهد بودیم که برخی با چه اهدافی به دنبال حیس کالا در انبارها بودند و اکنون نیز همان الگو در بنادر در حال پیگیری است.

کرد و خواستار ایفای مسئولیت مؤثر جامعه جهانی در توقف این روند شد. رئیس‌جمهور در بخش دیگری از این گفت‌وگو، با تأکید بر اهمیت امنیت و آزادی کشتیرانی در آبراه‌های بین‌المللی، تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران آمادگی کامل برای تسهیل عبور و مرور دریایی را دارد. مشکل اصلی ناشی از محدودیت‌ها و موانعی است که از سوی آمریکا علیه کشتیرانی و تجارت ایران اعمال شده است.

خبیر

خاک خوری مسکن استیجاری

سیاست ساخت انبوه مسکن ملکی توسط دولت نه‌تنها دهک‌های پایین را صاحبخانه نکرد، بلکه با تشدید تورم و افزایش نقدینگی، بحران مسکن را عمیق‌تر و حتی بانک‌ها را نیز تحت فشار قرار داد.

سیاست ساخت انبوه مسکن ملکی شاید یکی از برنامه های اصلی و مهم دولت‌ها در سال های گذشته بوده است. اما سوال این است که آیا در این سیاست موفق عمل شد و آیا بانک ها با این مدل رفتاری دولت همراهی کردند؟ ظاهرا دولت‌ها همواره «قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن» را به فراموشی سپردند و تصور می‌کنند، راهکار تأمین مسکن کم‌درآمدها، صرفاً از محل «مسکن ملکی» عبور می‌کند، در حالی که تجربه دنیا این موضوع را ثابت نمی‌کند.

سیاست مسکن در ایران در دو دهه اخیر، به طور عمده مبتنی بر خرانه‌دار کردن اقشار متوسط به پایین جامعه از طریق پروژه‌های ملکی متمرکز شده است. از مسکن مهر تا نهضت ملی مسکن؛ در حالی که بسیاری از کارشناسان معتقدند بخش مهمی از دهک‌های پایین درآمدی، به ویژه دهک‌های یک تا سه، توان خرید مسکن ندارند و سیاست‌گذار باید به سمت توسعه «مسکن استیجاری» حرکت کند.

طرح مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

پروژه مسکن مهر در دولت محمود احمدی‌نژاد با توجه به شرایط مناسب اقتصادی دولت و وفور درآمدهای نفتی در آن مقطع زمانی، پیشرفت نسبتاً مناسبی داشت اما در نهایت با دریافت خط اعتباری ۵۵ هزار میلیارد تومانی و فشار بر منابع بانکی، نتیجه‌ای جز فشار بر پایه پولی، نقدینگی و تورم نداشت. این رویکرد، در دولت سیزدهم نیز با پرسب متفاوت «طرح نهضت ملی مسکن» ادامه پیدا کرد و نتیجه این طرح نیز بهره‌مندی ۹ درصد از پردرآمدترین اقشار جامعه (دهک دهم) از مسکن حمایتی دولت بود.

در شرایطی که اقتصاد ایران همچنان با چالش‌های مزمنی مانند تورم بالا، رشد نامتوازن نقدینگی و محدودیت منابع مالی روبه‌روست، نقش نظام بانکی در تحقق اهداف کلان اقتصادی بیش از هر زمان دیگری اهمیت یافته است.

اظهارات مدیران و مصوبات اخیر بانک مرکزی از سیاست‌های جدید این نهاد برای هدایت اعتبارات به سمت بخش‌های اولویت‌دار و اعطای مشوق‌هایی مانند کاهش نسبت سپرده قانونی، خطوط اعتباری ترجیحی و تسهیلاتی حکایت دارد که تلاشی هدفمند برای اصلاح مسیر تأمین مالی و افزایش اثربخشی سیاست‌های پولی به شمار می‌رود؛ با این حال موفقیت این سیاست‌ها در گرو همراهی کامل شبکه بانکی با برنامه‌های بانک مرکزی است.

اینکه چرا بانک مرکزی هدایت اعتبارات به سمت بخش‌های اولویت‌دار را در دستور کار قرار داده، پاسخی روشن دارد زیرا بخش مهمی از تورم مزمن در اقتصاد ایران ریشه در رشد بالای نقدینگی و سازوکار خلق پول در شبکه بانکی دارد و به همین دلیل است که بانک مرکزی به‌عنوان نهاد سیاست‌گذار پولی، ابزارهای مختلفی را برای کنترل جریان نقدینگی و هدایت منابع به سمت فعالیت‌های مولد به کار گرفته است؛ ابزارهایی چون کاهش نسبت سپرده قانونی که به تازگی اجرائی بخش نخست آن در دستور کار بانک مرکزی قرار گرفته است. در همین رابطه جعفر مهدی زاده مدیر کل سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی خرداد با تشریح بسته سیاستی بانک مرکزی برای مدیریت شرایط اقتصادی سال ۱۴۰۵، از افزایش ۱.۵ واحد درصدی سپرده قانونی بانک‌ها خبر داد و گفت: بانک مرکزی همزمان با کنترل رشد نقدینگی و مهار فشارهای تورمی، حمایت هدفمند از تولید و تأمین مالی بخش‌های اولویت‌دار اقتصاد را دنبال می‌کند.

به گفته وی، بانک مرکزی در شرایط کنونی با یک چالش دوگانه مواجه است؛ از یک‌سو ضرورت کنترل رشد نقدینگی و مهار تورم و از سوی دیگر نیاز به حمایت از رشد اقتصادی، اشتغال و تأمین مالی بخش‌های آسیب‌دیده اقتصاد زیرا اختلال در جریان منابع مالی دولت، کاهش بخشی از درآمدها به‌واسطه بخشودگی‌های مالیاتی، افزایش هزینه‌های بازسازی و همچنین نیاز بیشتر بخش خصوصی به تأمین مالی، موجب شده پارادوکس میان مهار نقدینگی و حمایت از اقتصاد در سال ۱۴۰۵ پررنگ‌تر شود.

بنابراین می‌توان گفت در چنین شرایطی سیاست‌گذاری اقتصادی در وضعیت رکود تورمی پیچیده‌تر از شرایط عادی است و بانک مرکزی باید میان ضرورت حمایت مالی از اقتصاد و جلوگیری از تشدید رشد نقدینگی تعادل ایجاد کند.

به همین دلیل هیات عامل بانک مرکزی امسال افزایش ۱.۵ واحد درصدی نسبت سپرده قانونی بانک‌ها را تصویب کرد که در گام نخست، ۰.۷۵ واحد درصد آن در اردیبهشت‌ماه اجرایی شد و بخش باقی‌مانده نیز در صورت ضرورت و متناسب با شرایط اقتصادی قابل اجرا خواهد بود؛ هدف از این اقدام بازگرداندن ذخایر تزریق‌شده به شبکه بانکی به ترازنامه بانک مرکزی

آزمون جدید شبکه بانکی؛ مهار تورم با هدایت منابع به تولید

و جلوگیری از تبدیل آن به نقدینگی جدید و تشدید فشارهای تورمی است.

بسته تشویقی برای بانک‌هایی که با سیاست‌های بانک مرکزی همراهی کنند

با وجود این، تجربه سال‌های گذشته نشان می‌دهد صرف تدوین سیاست‌های پولی کافی نیست و اجرای موفق آنها به همکاری و انضباط بانک‌ها نیاز دارد. هرگونه فاصله گرفتن بانک‌ها از چارچوب‌های تعیین‌شده می‌تواند آثار سیاست‌های ضدتورمی را خنثی کند و به تشدید بی‌ثباتی‌های اقتصادی بینجامد.

کارشناسان بر این باورند اگر هدف اصلی اقتصاد کشور مهار پایدار تورم و دستیابی به رشد اقتصادی است، شبکه بانکی باید پیش از گذشته خود را با سیاست‌های بانک مرکزی هماهنگ کند و از رفتارهای پریسک و خلق نقدینگی خارج از ضابطه پرهیز داشته باشد. مدیرکل سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی در این باره از طراحی یک بسته مکمل اعتباری خیر داده است تا بانک‌هایی که در راستای اولویت‌های تعیین‌شده اقتصادی حرکت کنند، مورد تشویق قرار گیرند.

در این بسته، تأمین مالی واحدهای آسیب‌دیده و زنجیره‌های تولیدی مهم در اولویت قرار می‌گیرند و بانک‌هایی که در راستای اولویت‌های تعیین‌شده اقتصادی حرکت کنند و تأمین مالی بخش‌های اولویت‌دار را در دستور کار قرار دهند، از حمایت‌های بانک مرکزی شامل کاهش نسبت سپرده قانونی، خطوط اعتباری با نرخ‌های ترجیحی و تسهیلات مقرراتی برخوردار خواهند شد.

به گفته مهدی زاده هدف این بسته، ایجاد توازن میان کنترل تورم و حمایت از تولید و اشتغال است تا هم از رشد فرآینده نقدینگی جلوگیری شود و هم نیازهای تأمین مالی اقتصاد در شرایط فعلی پاسخ داده شود.

ضرورت دگردیسی در نظام بانکی

واقعیت آن است که نظام بانکی ایران با چالش‌های ساختاری متعددی از مطالبات غیرجاری و ناترازی ترازنامه‌ها گرفته تا تمرکز بخشی از منابع در فعالیت‌های

آزمون جدید شبکه بانکی؛ مهار تورم با هدایت منابع به تولید

عملکرد بانک‌ها در تأمین مالی بخش‌های اولویت‌دار است. از همین رو، این اقدام را باید بخشی از برنامه مدیریت نقدینگی و نه یک سیاست انبساطی صرف دانست.

هدایت اعتبار؛ راهکاری برای جلوگیری از انحراف منابع

یکی از چالش‌های مهم اقتصاد ایران در سال‌های گذشته، انحراف بخشی از منابع بانکی از مسیر تولید بوده است. در بسیاری از موارد، تسهیلات اعطایی به جای آنکه صرف توسعه فعالیت‌های اقتصادی و ایجاد ارزش افزوده شود، وارد بازارهای دارایی و فعالیت‌های غیرمولد شده است.

بر این اساس می‌توان گفت سیاست جدید بانک مرکزی در پی اصلاح این روند است؛ بر اساس این رویکرد، بانک‌هایی که تأمین مالی بخش‌های اولویت‌دار را در دستور کار قرار دهند، از مزایایی مانند کاهش نسبت سپرده قانونی، خطوط اعتباری با نرخ ترجیحی و برخی تسهیلات مقرراتی بهره‌مند خواهند شد. این سیاست علاوه بر افزایش انگیزه بانک‌ها برای حمایت از تولید، موجب می‌شود منابع مالی با دقت بیشتری به سمت بخش‌های مولد هدایت شود. در نتیجه، ضمن تقویت ظرفیت تولید کشور، احتمال شکل‌گیری حباب‌های قیمتی در بازارهای غیرمولد نیز کاهش می‌یابد.

اقتصاددانان بر این باورند هدایت اعتبار یکی از ابزارهای مؤثر در مدیریت اقتصادهای در حال توسعه است و می‌تواند همزمان دو هدف رشد اقتصادی و کنترل تورم را دنبال کند؛ مشروط بر آنکه با نظارت دقیق و پایبندی بانک‌ها به ضوابط همراه باشد.

رعایت مقررات بانک مرکزی؛ پیش‌شرط اصلاح اقتصادی
تجربه کشورهای مختلف نشان می‌دهد هیچ برنامه اصلاح اقتصادی بدون انضباط پولی و بانکی به نتیجه مطلوب نمی‌رسد. در ایران نیز اگر قرار است تورم مهار شود، ارزش پول ملی تقویت شود و سرمایه‌گذاری افزایش یابد، شبکه بانکی باید خود را با مقررات و سیاست‌های بانک مرکزی هماهنگ کند. بانک مرکزی در سال‌های اخیر کوشیده است با استفاده از ابزارهای نظارتی و مقرراتی، رفتار بانک‌ها را به سمت انضباط بیشتر سوق دهد. با این حال، تحقق اهداف این سیاست‌ها نیازمند پذیرش نقش راهبردی بانک مرکزی از سوی همه بانک‌هاست. هرچه میزان پایبندی بانک‌ها به مقررات افزایش یابد، امکان کنترل رشد نقدینگی، کاهش ناترازی‌ها و هدایت مؤثر منابع به سمت تولید بیشتر خواهد شد. در مقابل، بی‌توجهی به این الزامات می‌تواند به تشدید تورم و افزایش آسیب‌پذیری اقتصاد منجر شود.

در مجموع باید گفت نظام بانکی ایران امروز بیش از هر زمان دیگری به اصلاحات ساختاری، افزایش انضباط مالی و بازتعریف نقش خود در اقتصاد نیازمند است. اگر بانک‌ها در چارچوب سیاست‌های بانک مرکزی حرکت کنند، می‌توان امیدوار بود مسیر مهار تورم، رونق تولید و اصلاح اقتصاد هموارتر شود؛ مسیری که بدون همکاری کامل شبکه بانکی، دستیابی به آن دشوار خواهد بود.

بانک، بیمه و بورس

سه‌شنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۵، سال نهم، شماره ۷۹۶

۳

بانک

اخذ رتبه علمی فصلنامه مطالعات

راهبردی مالی بانک سپه

فصلنامه مطالعات راهبردی مالی و بانکی بانک سپه موفق به اخذ رتبه علمی از موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISO) شد.

به گزارش قلم اقتصاد به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی بانک سپه، فصلنامه مطالعات راهبردی مالی و بانکی این بانک موفق به اخذ رتبه علمی از موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISO) به عنوان سومین نظام استنادی در دنیا و نخستین پایگاه استنادی جهان اسلام (با تمرکز بر ۵۷ مجله اسلامی) شد. از سال ۱۴۰۲ تاکنون ۱۲ شماره از این نشریه با هدف آگاهی‌بخشی، تولید دانش، نشر و انعکاس دستاوردهای علمی پژوهشگران درون‌وبرون‌سازمانی منتشر شده‌است. پژوهشگران گرامی می‌توانند در راستای ارتقای علمی این فصلنامه، آخرین یافته‌های پژوهشی خود را در قالب مقاله از طریق وبگاه فصلنامه به آدرس اینترنتی www.journal-fbs.com ارسال کنند.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان قم:

بانک صنعت و معدن همواره مسئولانه‌در کنار تولید بوده‌است

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان قم اظهار داشت: بانک صنعت و معدن همواره مسئولانه در کنار تولید بوده و حضور میدانی مدیرعامل و مدیران ارشد این بانک در واحدهای تولیدی آسیب‌دیده از جنگ، نشانه عزم جدی برای حل مشکلات و حمایت از تولید است.

به گزارش قلم اقتصاد به نقل از روابط عمومی بانک صنعت و معدن، وحید کریمی مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان قم در حاشیه بازدید مدیران ارشد این بانک از واحدهای تولیدی آسیب‌دیده استان مذکور، از رویکرد حمایتی بانک صنعت و معدن قدردانی کرد و گفت: بانک صنعت و معدن تعهد عملی و مسئولیت‌پذیری تسهیلات بازسازی با حداکثر سرعت ممکن انجام شود تا فرصت‌های موجود برای احیای واحدهای تولیدی از دست نرود و زمینه بازگشت هرچه سریع‌تر آن‌ها به چرخه تولید فراهم شود.کریمی تأکید کرد: تأمین منابع لازم برای بازسازی این واحدها، مستلزم هم‌افزایی و همکاری شبکه بانکی، دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادهای مسئول است تا روند بازسازی و بازگشت واحدهای آسیب‌دیده به فعالیت عادی با سرعت بیشتری دنبال شود.

معاون امور زیربنایی و حمل‌ونقل شهری شهرداری کلانشهر اراک:

رویکرد ما عبور از نگاه حداقلی و حرکت به سمت اراک در تراز ملی است

میلیارد تومان افزایش یافته و به‌عنوان آخرین حلقه اتصال مسیر غرب به شرق اراک، آماده بهره‌برداری است.

ایمنی شهری؛ احداث بزرگ‌ترین ایستگاه آتش‌نشانی غرب کشور

معاون امور زیربنایی شهرداری اراک به پروژه استراتژیک ایستگاه آتش‌نشانی خیابان طالقانی اشاره کرد و گفت: این ایستگاه با زیربنای ۴۵۵۰ مترمربع، یکی از بزرگ‌ترین مراکز امدادی غرب کشور است که در ۵ طبقه (زیرزمین با کاربری رفاهی، ورزشی، همکف به عنوان آشپزخانه، نیمه‌طبقه اول رفاهی، طبقه دوم آموزشی و طبقه سوم مرکز پیام و اداری) در حال ساخت است. این پروژه هم‌اکنون ۱۹ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و طبق برنامه در نیمه دوم سال ۱۴۰۶ افتتاح خواهد شد.

رویکرد راهبردی: اراک در تراز ملی

دولت‌آبادی در پایان با تأکید بر هویت تاریخی شهر تصریح کرد: رویکرد ما عبور از نگاه‌های حداقل‌گرا و حرکت به سمت ارتقای جایگاه اراک در تراز ملی است. احیای بازار تاریخی و اجرای طرح‌های پیاده‌راه‌سازی در بافت مرکزی، علاوه بر ارتقای کیفیت زندگی، محرک اصلی رونق اقتصادی و گردشگری شهر خواهد بود. وی خاطرنشان کرد که تمامی این اقدامات با تکیه بر ظرفیت‌های داخلی شهرداری و مدیریت بهینه منابع در حال انجام است.

به گزارش اداره ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری کلانشهر اراک، مهندس روح‌اله دولت‌آبادی معاون امور زیربنایی و حمل‌ونقل شهری شهرداری کلانشهر اراک، در جریان بازدید میدانی خبرنگاران و اصحاب رسانه از جبهه‌های فعال عمرانی، جزئیات دقیقی از روند نوسازی و توسعه زیرساختی این کلانشهر را ارائه کرد.

انقلاب در بودجه عمرانی و سرمایه‌گذاری ۱۴۰۵

دولت‌آبادی با تبیین نقشه راه مالی شهرداری اظهار داشت: بودجه اصلاحی شهرداری اراک در سال گذشته ۱۱ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان بود که با یک جهش خیره‌کننده در سال جاری به ۱۷ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است.

وی افزود: با افزودن ۱۱ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری پیش‌بینی‌شده، مجموع بودجه مصوب شهرداری در حوزه عمرانی در سال ۱۴۰۵ به رقم ۲۸ هزار میلیارد تومان (۲۸ همت) رسیده است. همچنین بودجه عمرانی خالص شهر نیز از ۲.۵ همت در سال گذشته به بیش از ۷ همت در سال جاری افزایش یافته که نشان‌دهنده اراده مدیریت شهری برای تکمیل پروژه‌های بزرگ‌مقیاس است.

دره گردو و پارک آبی؛ پروژه‌های کلان تفریحی در تراز ملی

معاون شهردار اراک با اشاره به اجرای بیش از ۷۰ پروژه فعال در حوزه‌های مختلف گفت: منطقه گردشگری دره گردو با مساحتی بالغ بر ۱۲۰ هکتار و رینگ محیطی بیش از ۵.۵ کیلومتر، یکی از استراتژیک‌ترین طرح‌های تفریحی کشور است. در کنار آن، پروژه عظیم پارک آبی اراک در زمینی به مساحت ۱۴ هزار مترمربع و با زیربنای ۲۰ هزار مترمربع در حال احداث است.

وی افزود: این پروژه که با مبلغ اولیه قرارداد حدود ۹۰۰ میلیارد تومان به صورت EPC واگذار شده، اکنون ۱۳ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و شامل ۱۷ بخش متنوع، ۱۴ سرسره هیجانی، ۳ مجموعه ویژه کودکان، ساختمان اداری، فضاهای ورزشی، حمام سنتی، اسپری پارک، فودکورت و

تأمین مالی

واحدهای آسیب‌دیده و زنجیره‌های تولیدی

مهم در اولویت

قرار می‌گیرند

و بانک‌هایی

که در راستای

اولویت‌های

تعیین‌شده

اقتصادی حرکت

کنند و تأمین

مالی بخش‌های

اولویت‌دار را در

دستور کار قرار

دهند

مدیرعامل شرکت بازرگانی گاز ایران:

پالایشگاه شهید هاشمی‌نژاد از

مجموعه‌های موفق شرکت ملی گاز در

تولید گوگرد است

مدیرعامل شرکت بازرگانی گاز ایران در بازدید از پالایشگاه شهید هاشمی‌نژاد.

مدیرعامل شرکت بازرگانی گاز ایران در بازدید از پالایشگاه گاز شهید هاشمی‌نژاد، این مجموعه را از واحدهای موفق شرکت ملی گاز ایران در تولید و عرضه محصولات گوگردی دانست و گفت: سطح کمی و کیفی فعالیت‌های این پالایشگاه بسیار مطلوب است.

به گزارش شانا به نقل از شرکت ملی گاز ایران، ولی‌الله دینی در بازدید از واحدهای عملیاتی پالایشگاه گاز شهید هاشمی‌نژاد و مجتمع گوگردی شهید سلیمانی گفت: پالایشگاه گاز شهید هاشمی‌نژاد یکی از مهم‌ترین تولیدکنندگان گوگرد کشور است و این محصول راهبردی به‌صورت منظم در بورس کالا عرضه می‌شود.

وی افزود: این پالایشگاه به‌عنوان مجموعه‌ای پیشرو در عرضه محصولات گوگردی، بخش قابل توجهی از گوگرد تولیدی در شرکت ملی گاز ایران را با خلوص بالا به بازار عرضه می‌کند.

مدیرعامل شرکت بازرگانی گاز ایران با اشاره به سازوکار شفاف توزیع این محصول در بازار کشور تصریح کرد: محصولات گوگردی پالایشگاه شهید هاشمی‌نژاد در قالب گوگرد کلوخه، گوگرد دانه‌بندی‌شده و کود گوگرد بنتونیت، به‌صورت منظم و مستمر در بورس کالا عرضه می‌شود تا متقاضیان بخش‌های صنعتی، کشاورزی و سایر مصرف‌کنندگان بتوانند براساس ضوابط قانونی، نیاز خود را تأمین کنند.

دینی با قدردانی از عملکرد کارکنان پالایشگاه گاز شهید هاشمی‌نژاد و تلاش شبانه‌روزی متخصصان این مجموعه ادامه داد: استمرار تولید در شرایط سخت زمستان و نیز در مقاطع خاص، از نقاط قوت این پالایشگاه است که با اتکا به توان فنی و روحیه جهادی کارکنان محقق شده است.

وی در پایان، هدف از این بازدید را بررسی روند تولید و عرضه محصولات گوگردی اعلام کرد و گفت: سطح کمی و کیفی فعالیت‌های پالایشگاه گاز شهید هاشمی‌نژاد بسیار مطلوب ارزیابی می‌شود و این مجموعه در زمره واحدهای موفق شرکت ملی گاز ایران در حوزه تولید محصولات جانبی قرار دارد.

برق

خوش‌مصرف‌ها چه کسانی هستند؟

با توجه به موج گرمای اخیر، به‌ویژه

در نیمه جنوبی کشور، استفاده از وسایل سرمایشی و به دنبال آن مصرف برق به شکل قابل توجهی افزایش یافته است. پیش‌بینی می‌شود نیاز مصرف برق کشور در روزهای آینده از مرز ۶۰ هزار مگاوات فراتر رود و در صورت ادامه روند فعلی، به ۶۴ هزار مگاوات برسد؛ موضعی که ضرورت توجه جدی به مدیریت مصرف برق را دوچندان می‌کند.

مسئولان تأکید دارند آمارها از نوعی ناترازی ناعادلانه در مصرف بخش خانگی حکایت دارد؛ به‌طوری‌که ۷۵ درصد مشترکان خوش‌مصرف تنها نیمی از برق این بخش را استفاده می‌کنند، در حالی که ۲۵ درصد مشترکان پرمصرف، معادل ۵۰ درصد کل برق بخش خانگی را به خود اختصاص داده‌اند.

وزارت نیرو برای ایجاد انگیزه در

اصلاح الگوی مصرف، طرح تشویقی ویژه‌ای را از ابتدای خرداد تا پایان شهریور اجرا می‌کند. بر این اساس، تمامی مشترکان خانگی که مصرف خود را نسبت به دوره مشابه سال قبل حداقل ۱۰ درصد کاهش دهند، مشمول تخفیف تا ۳۰

درصدی در بهای قبض برق خواهند شد.

در کنار مدیریت مصرف، ورود مردم به عرصه تولید انرژی پاک نیز راهکاری راهبردی به شمار می‌رود. مشترکانی

که به‌صورت داوطلبانه نسبت به نصب نیروگاه‌های خورشیدی استاندارد و مورد تأیید وزارت نیرو اقدام کنند، علاوه بر تأمین برق پایدار برای منزل خود، از تخفیف‌های ویژه و تسهیلات در بهای برق مصرفی نیز بهره‌مند می‌شوند. این اقدام نه‌تنها فشار وارد بر شبکه برق در ساعات اوج مصرف را کاهش می‌دهد، بلکه هزینه‌های جاری خانوارها را نیز کم خواهد کرد.

پاداش‌های وزارت نیرو برای خوش‌مصرف‌ها تنها به مدیریت مصرف برق محدود نمی‌شود. با ورود کشور به ششمین سال خشکسالی، اگرچه میزان بارش‌ها در مقایسه با سال گذشته بهبود نسبی داشته، اما ذخایر سدهای برخی استان‌ها از جمله تهران همچنان با میانگین بلندمدت فاصله دارد.

بر اساس آمارهای رسمی، تا چهارم خرداد امسال، ۳۹ میلیارد و ۱۸۰ میلیون مترمکعب آب وارد سدهای کشور شده است؛ در حالی‌که این میزان در مدت مشابه سال گذشته ۲۲ میلیارد و ۷۳۰ میلیون مترمکعب بود. این آمار نشان می‌دهد ورودی سدها نسبت به سال گذشته ۷۲ درصد افزایش یافته است. همچنین حجم آب موجود در مخازن سدهای کشور در حال حاضر ۳۴ میلیارد و ۸۶۰ میلیون مترمکعب است که نسبت

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی:

استفاده از ظرفیت دانش‌بنیان‌ها برای

رفع ناترازی انرژی ضروری است

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با تأکید بر ضرورت پیوند صنعت و شرکت‌های دانش‌بنیان گفت: پیشبرد طرح‌های فناورانه و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در صنایع نفت و نیرو برای عبور از موانع کنونی ازجمله ناترازی انرژی ضروری است.

محمد بهرامی در گفت‌وگو با خبرنگار شانا، با بیان اینکه امروز حوزه انرژی به دلیل حساسیت‌های فوق‌العاده در صدر اولویت‌های ملی قرار دارد، بیان کرد: رفع ناترازی و تأمین پایدار برق و گاز در اولویت قرار دارد. این هدف از طریق متنوع‌سازی سبد تولید انرژی، نوسازی و هوشمندسازی شبکه‌های انتقال و توزیع به‌منظور کاهش تلفات و همچنین جمع‌آوری حداکثری گازهای همراه محقق می‌شود.

وی افزود: سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی می‌تواند با ایجاد یکپارچگی در سیاست‌گذاری، هماهنگی میان‌بخشی و رفع تداخلات میان دستگاه‌های اجرایی، خلأ راهبردی موجود را پر کند. مأموریت‌های این سازمان در حوزه‌های مدیریت تقاضا، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و ارتقای بهره‌وری زنجیره تأمین، به‌طور مستقیم با امنیت ملی و رفاه عمومی گره خورده است.

عضو کمیسیون انرژی مجلس با تأکید بر ضرورت پیوند صنعت و شرکت‌های دانش‌بنیان، تصریح کرد: پیشبرد طرح‌های فناورانه و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در صنایع نفت و نیرو برای عبور از موانع کنونی ضروری است. در کنار این موارد، بازسازی زیرساخت‌های آسیب‌دیده در صنایع نفت، گاز، پتروشیمی و نیروگاه‌ها در استان‌های متأثر از جنگ، باید در اولویت پیگیری کمیسیون انرژی قرار گیرد.

بهرامی گفت: ما به دنبال هم‌افزایی حداکثری با دولت هستیم تا بتوانیم با اصلاح ساختارها و اولویت‌بندی دقیق، چالش ناترازی انرژی را به فرصتی برای تقویت تولید ملی و امنیت انرژی کشور تبدیل کنیم.

اجرای پروژه دانش‌بنیان برای افزایش پایداری خطوط انتقال گاز

مدیر منطقه ۴ عملیات انتقال گاز ایران از اجرای پروژه‌های دانش‌بنیان برای رفع چالش پتانسیل‌گیری سیستم‌های حفاظت کاتدیک در شرایط قطع برق خبر داد و گفت: این اقدام با هدف افزایش پایداری بهره‌برداری از خطوط انتقال گاز انجام شده است. به گزارش شانا به نقل از شرکت ملی گاز ایران، احمد امتحانی در حاشیه پایان تست میدانی این تجهیزات گفت: با توجه به محدودیت‌های موجود در شبکه برق و قطعی‌های احتمالی، یکی از چالش‌های بهره‌برداران در حوزه حفاظت کاتدیک، انجام عملیات پتانسیل‌گیری ON/OFF خطوط لوله هنگام قطع برق شبکه بود که با اجرای این پروژه دانش‌بنیان، این معضل در منطقه ۴ عملیات انتقال گاز ایران برطرف شد.

وی افزود: این پروژه با پیگیری همکاران این منطقه و پس از شناسایی یک شرکت دانش‌بنیان فعال در زمینه حفاظت از خوردگی و زنگ‌زدگی تعریف و اجرایی شد و نتایج آن نشان داد می‌توان با تکیه بر توان داخلی، راهکارهای مؤثر و پایدار برای مسائل فنی صنعت گاز ارائه کرد.

سرمایه‌گذاری ۸.۵ میلیون دلاری بخش خصوصی در انرژی خورشیدی چهارمحال و بختیاری

معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری چهارمحال و بختیاری از سرمایه‌گذاری ۸.۵ میلیون دلاری بخش خصوصی برای احداث یک نیروگاه خورشیدی ۲۰ مگاواتی در استان خبر داد.

ملک‌محمد قربان‌پور با اشاره به سیاست‌های دولت چهاردهم در توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و کاهش ناترازی برق افزود: توسعه نیروگاه‌های خورشیدی به یکی از اولویت‌های اصلی چهارمحال و بختیاری تبدیل شده است و در همین راستا بخش خصوصی ۸.۵ میلیون دلار برای اجرای یک نیروگاه خورشیدی ۲۰ مگاواتی در استان سرمایه‌گذاری کرده است.

به گزارش بازار، وی اظهار داشت: این نیروگاه تا پایان تابستان امسال وارد مدار تولید می‌شود و نقش مهمی در توسعه سبد انرژی‌های پاک استان، افزایش پایداری شبکه برق و کمک به کاهش ناترازی انرژی خواهد داشت.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری چهارمحال و بختیاری با بیان اینکه ظرفیت‌نصب‌شده نیروگاه‌های خورشیدی استان هم‌اکنون حدود ۱۸ مگاوات است، گفت: با بهره‌برداری از این طرح، ظرفیت تولید برق خورشیدی استان بیش از دو برابر افزایش می‌یابد. قربان‌پور اشتغال‌زایی را از دیگر دستاوردهای این سرمایه‌گذاری عنوان کرد و افزود: این پروژه علاوه بر ایجاد فرصت‌های شغلی در دوره ساخت، در زمان بهره‌برداری نیز زمینه اشتغال مستقیم و غیرمستقیم در بخش‌های فنی، خدماتی و پشتیبانی را فراهم می‌کند.

وی با اشاره به روند توسعه انرژی‌های خورشیدی در چهارمحال وبختیاری ادامه داد: در زمان حاضر ۶۴ طرح دیگر نیز در مراحل مختلف اجرا، تکمیل، بررسی و اخذ مجوز قرار دارند و برنامه‌ریزی برای توسعه نیروگاه‌های خورشیدی در شهرستان‌های مختلف استان ادامه دارد.

معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری چهارمحال وبختیاری همچنین از ورود آزمایشی نیروگاه خورشیدی ۲.۵ مگاواتی امامزاده حمزه‌علی(ع) بروجن به مدار تولید خبر داد و گفت: این نیروگاه به‌زودی پس از طی مراحل نهایی به‌صورت رسمی افتتاح می‌شود.

به‌زودی؛ راه‌اندازی صندوق اختصاصی حمایت از شیلات خوزستان

نماینده مردم اهواز، کارون، باوی و حمیدیه در مجلس شورای اسلامی از راه‌اندازی صندوق اختصاصی حمایت از شیلات استان خوزستان خبر داد.

سید محسن موسوی زاده در جلسه‌ای با حضور سید شریف موسوی مدیرکل شیلات خوزستان و جمعی از فعالان این حوزه بر ضرورت تسریع در راه‌اندازی صندوق اختصاصی حمایت از شیلات تأکید کرد.

وی با اشاره به ظرفیت‌های بالای خوزستان در پرورش آبزیان و صیادی اظهار کرد: این صندوق با هدف رفع موانع سرمایه‌گذاری، تأمین نقدینگی و پشتیبانی از طرح‌های توسعه‌ای در حوزه شیلات ایجاد می‌شود و می‌تواند نقش مهمی در اشتغال‌زایی و اقتصاد منطقه ایفا کند.

به گزارش بازار، نماینده مردم اهواز در مجلس شورای اسلامی افزود: با پیگیری‌های انجام‌شده، مقرر شده است زیرساخت‌های حقوقی و مالی صندوق هرچه سریع‌تر فراهم شود تا سرمایه‌گذاران با اطمینان بیشتری وارد این بخش شوند.

صنعت قیر جزو ۹ ارزآور برتر کشور

زنگان- دبیر انجمن قیر ایران با اشاره به نقش پیش‌بران این صنعت در ارزآوری و توسعه زیرساخت‌های کشور، از رتبه هفتم تا نهم ارزآوری قیر در میان کالاهای غیرنفتی خبر داد.

مهرداد همتی با تشریح وضعیت این صنعت، اظهار داشت که صنعت قیر توانسته با تعامل مستمر با دستگاه‌های اجرایی، منابع بخش خصوصی را به خدمت عمومی تبدیل کرده و نقش مؤثری در عمران کشور ایفا کند.

وی با اشاره به دستاوردهای این تعامل تصریح کرد: امروزه بسیاری از روستاها، جاده‌ها و حوزه‌های زیرساختی که شاهد عمران و آبادانی آنها هستیم، نتیجه همین همکاری‌هاست؛ به طوری که هم‌اکنون آمار جاده‌های کشور به حدود ۳۰۰ هزار کیلومتر رسیده است.

دبیر انجمن قیر ایران با تأکید بر اینکه این صنعت جزو صنایع پیش‌بران ارزآور کشور محسوب می‌شود، گفت: به طور میانگین در بازه شناور بین رتبه هفتم تا نهم ارزآور کشور هستیم. سال گذشته صادرات قیر ایران به ۷.۵ میلیون تن به ارزش ۲ میلیارد و ۳۵۰ میلیون دلار رسید و پیش‌بینی می‌شود امسال این رقم به ۸.۵ میلیون تن افزایش یابد.

همتی افزود: قیر ایران با رعایت استانداردهای سختگیرانه وزارت راه و مرکز تحقیقات، جزو بهترین قیرهای جهان است و با وجود تحریم‌ها، توانسته جایگاه برتری در بازارهای جهانی کسب کند.

آمار تولید: ۸۰ واحد فعال و فاصله عمیق خوراک با ظرفیت
وی با اشاره به ظرفیت‌های تولیدی کشور خاطرنشان کرد: هم‌اکنون ۸۰ واحد تولیدکننده قیر در کشور فعال هستند، اما به دلیل محدودیت خوراک اولیه (وکيوم باتوم)، این واحدها با ظرفیت پایین‌تری کار می‌کنند. خوراک موجود حدود ۹ میلیون تن است، در حالی که ظرفیت اسمی واحدها به ۵۰ میلیون تن می‌رسد. دبیر انجمن قیر ایران نیاز داخلی سالانه کشور را ۲ تا ۲.۵ میلیون تن اعلام کرد و گفت: مازاد تولید که حدود ۵ تا ۶ میلیون تن است، به صادرات اختصاص می‌یابد.

همتی مهمترین مشکل کنونی صنعت قیر را تعهد ارزی ناشی از قوانین موجود دانست و اظهار داشت: متأسفانه به دلیل برخی ایرادها در نحوه قانون‌گذاری و عدم تعامل صنفی، گپ‌هایی ایجاد شده که منجر به الزام به بازگشت ۱۰۰ درصد ارز حاصل از صادرات در بازه ۸۰ روزه و فقط از طریق سامانه نیما شده است. این موضوع یک بحران بزرگ برای صادرات قیر ایجاد کرده است.

وی به مشکل دیگر یعنی نرخ پایه کالا در بورس اشاره کرد و افزود: نرخ پایه در بورس بر اساس قیمت جهانی تعیین می‌شود، اما به دلیل تحریم، مشکلات کشتیرانی و عدم استقبال از بازار ایران، حاصل از صادرات قیر می‌تواند برای تأمین کالاهای اساسی مانند گوشت، برنج، روغن و دارو و تقویت تاب‌آوری اجتماعی کشور هزینه شود. /بازار

فعال‌سازی کربورهای شرق و شمال غرب

دبیر انجمن قیر ایران با اشاره به شرایط جنگی کشور و مسدود شدن برخی پایانه‌های جنوبی، بر لزوم فعال‌سازی کربورهای جایگزین تأکید کرد و گفت: کربدور شرق در حال فعال شدن است، اما در شمال غرب مشکل تعرفه ترجیحی با ترکیه وجود دارد. درخواست ما از تصمیم‌گیران کشور، رفع تعهد ارزی صددرصدی، اصلاح نرخ پایه بورس متناسب با واقعیت‌های بازار و فعال‌سازی کربورهای صادراتی شرق و شمال غرب است.

همتی در پایان خاطرنشان کرد: صنعت قیر ثابت کرده که با وجود تمام محدودیت‌ها، می‌تواند پیش‌بران ارزآوری کشور باشد. با رفع موانع موجود، ارز حاصل از صادرات قیر می‌تواند برای تأمین کالاهای اساسی مانند گوشت، برنج، روغن و دارو و تقویت تاب‌آوری اجتماعی کشور هزینه شود. /بازار

قلم اقتصاد

ایران زمین

سه‌شنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۵. سال نهم. شماره ۷۹۶

آتش‌نشانی اصفهان هشدار داد:

ورود به بستر زاینده رود و شنا در آن ممنوع

مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان با اشاره به اعلام رهاسازی آب در بستر زاینده رود از دهم خرداد، بر ضرورت رعایت جدی الزامات ایمنی از سوی شهروندان تأکید کرد.

به گزارش مزده ایزدی-خبرنگار قلم اقتصاد و به نقل از اداره ارتباطات رسانه ای شهرداری اصفهان، آتش یاد امید باقری اظهار کرد: شهروندان ضمن بهره مندی از طراوت و زیبایی بازرگشت آب به زاینده رود، باید نکات ایمنی را با حساسیت کامل رعایت کنند تا از وقوع حوادث قابل پیشگیری جلوگیری شود.

وی با اشاره به افزایش تردد و حضور شهروندان در حاشیه رودخانه و پارک های پیرامونی افزود: خانواده ها لازم است مراقبت ویژه ای از کودکان داشته باشند و از نزدیک شدن آنان به لبه رودخانه، کانال های انتقال آب و مسیره‌های جریان آب جلوگیری کنند.

مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان با هشدار درباره استقرار و تجمع در بستر رودخانه خاطرنشان کرد: شهروندان از تجمع، استقرار چادر، برایی بساط تفریحی و همچنین پارک خودرو در بستر رودخانه، حاشیه های کم ارتفاع و مسیره‌های احتمالی عبور آب خودداری کنند؛ زیرا با افزایش حجم آب، امکان بالا آمدن ناگهانی سطح آب در برخی نقاط وجود دارد.

باقری با تأکید بر پرهیز از ورود به بستر رودخانه گفت: ورود به بستر زاینده رود با هدف عکاسی، تفریح، ماهی گیری یا عبور از مسیره‌های آبی می‌تواند مخاطره آمیز باشد و باید از آن اجتناب شود. وی با اشاره به خطر شنا در زاینده رود افزود: شهروندان از شنا کردن و ورود به آب زاینده رود و کانال های منشعب از آن پرهیز کنند، چراکه عمق و سرعت جریان آب در برخی نقاط قابل پیش بینی نیست. مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان ادامه داد: والدین و سرپرستان در زمان حضور در حاشیه زاینده رود، مراقبت مستمر از کودکان را در اولویت قرار دهند و از رها کردن دوچرخه، وسایل بازی یا هرگونه فعالیت پرخطر در مجاورت رودخانه جلوگیری کنند. باقری اظهار کرد: سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان همزمان با جاری شدن آب در زاینده رود، تمهیدات لازم برای تأمین ایمنی شهروندان را پیش بینی کرده و نیروهای عملیاتی این سازمان به صورت ۲۴ ساعته در آماده باش کامل قرار دارند.

یک سال پس از اجرای توافق اوراسیا؛ صادرات ایران ۱۶ درصد افزایش یافت

معاون سازمان توسعه تجارت ایران با اشاره به رشد ۱۶ درصدی صادرات به اوراسیا در سال گذشته، این پیمان منطقه‌ای را نمونه‌ای موفق برای توسعه صادرات غیرنفتی و گسترش همکاری‌های تجاری دانست.

امیر روشن‌بخش قنبری، معاون ارتقای کسب‌وکارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران، در گفتگو با خبرنگار مهر در پاسخ به پرسشی درباره برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در حوزه صنایع و همکاری با اتحادیه اقتصادی اوراسیا گفت: سال گذشته کشور با رخدادهای متعدد سیاسی و امنیتی مواجه بود، اما با وجود این شرایط، صادرات ایران به کشورهای عضو اوراسیا حدود ۱۶ درصد افزایش یافت. وی گفت: این موضوع نشان‌دهنده آن است که پیمان‌های تجاری و منطقه‌ای تا چه اندازه می‌توانند در توسعه تجارت خارجی کشور مؤثر باشند. ما باید از تمامی ظرفیت‌های توافق‌نامه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی در جهت توسعه صادرات غیرنفتی بهره بگیریم.

روشن‌بخش افزود: اوراسیا نمونه‌ای موفق و عملی از همکاری‌های اقتصادی منطقه‌ای است که در دولت فعلی شکل گرفت. امسال نیز همزمان با نخستین سالگرد اجرای این توافق، فرصت مناسبی برای ارزیابی عملکرد و دستاوردهای آن فراهم شده است.

وی ادامه داد: اکنون می‌توان بررسی کرد که در یک سال گذشته چه اقداماتی برای توسعه صادرات کشور و اتصال بیشتر اقتصاد ایران به اقتصادهای منطقه‌ای و بازارهای آزاد انجام شده و تا چه اندازه این مسیر در تحقق اهداف تجاری کشور مؤثر بوده است.

فعالیت‌های نمایشگاهی به روال عادی خود بازخواهد گشت

معاون سازمان توسعه تجارت درباره برگزاری نمایشگاه‌ها نیز تصریح کرد: نمایشگاه‌ها به‌عنوان پیشانی تجارت شناخته می‌شوند و محلی برای هم‌رسانی تجار، فعالان اقتصادی و ذی‌نفعان بخش‌های مختلف هستند. وی گفت: متأسفانه به واسطه اتفاقاتی که در پی جنگ برای کشور ایجاد شده بود، شرایط امنیتی لازم برای مشارکت گسترده و هم‌رسانی فعالان این حوزه فراهم نشده بود. با این حال، از دیروز فرایند برگزاری نمایشگاه‌ها آغاز شد. روشن‌بخش تأکید کرد: برگزاری این نمایشگاه نشان می‌دهد که فعالیت‌های نمایشگاهی از این پس به روال عادی خود بازخواهد گشت و می‌تواند به تقویت حوزه تجارت کشور کمک کند. امیدواریم با توجه به شرایط و تحولات جاری کشور، بتوانیم به‌ویژه از ظرفیت حضور هیئت‌های تجاری نهایت بهره‌برداری را در راستای توسعه صادرات غیرنفتی داشته باشیم.

۱۰ کالای برتر صادراتی ایران در سال ۲۰۲۵؛ آهن و فولاد در جایگاه پنجم

داده شده است. به عبارت دیگر در ۲۰۲۵ پلیمبرهای اتیلن، گازهای نفتی، میوه و آجیل، سنگ آهن و کنسانتره و آلومینیوم خام بود که ۵۰درصد از فروش دلاری محصولات صادرشده ایران را تشکیل میدهد. در حالی که طبق آمارهای رسمی منتشر شده از تجارت خارجی ایران در سال ۱۴۰۴ بیانگر این است که مجموع مبادلات تجاری ایران با وجود شرایط خاص منطقه ای و وقوع دو مقطع درگیری نظامی به حدود ۱۱۰ میلیارد دلار رسیده است که صادرات نفتی بیش از ۵۱ میلیارد و ۶۵۷ میلیون دلار را به خود اختصاص داده است. این در شرایطی است که صادرات غیرنفتی ایران همواره به عنوان یکی از ستون های اصلی اقتصاد کشور مطرح است و طی سالیهای اخیر تحولاتی را تجربه کرده است.

به گزارش بازار، نکته قابل تامل اینکه طبق داده های موجود بیشترین آمار صادراتی غالباً مربوط به فلزات، میوه و آجیل، پلاستیک و اقلام پلاستیکی، سنگ معدن است. در حقیقت بر اساس گزارش منتشر شده از سوی سایت تحقیقی worldtopexports پنج محصول برتر صادراتی ایران در سال ۲۰۲۵ عبارتند از: «پلیمبرهای اتیلن، گازهای نفتی،

آجیل های متفرقه، سنگ آهن و کنسانتره و سپس آلومینیوم خام» که روی هم رفته، ۵ صادرات عمده ایران حدود دو پنجم (۴۱.۹ درصد) از کل فروش دلاری برای تمام محصولات صادر شده از ایران در سال ۲۰۲۵ را تشکیل می دهند.

نکته قابل تامل اینکه ایران در تجارت بین المللی پلاستیک، چه به عنوان مواد اولیه و چه اقلام ساخته شده از پلاستیک، صادرات خالص بسیار مثبتی دارد. به نوبه خود، این جریان های نقدی نشان دهنده مزایای رقابتی قوی ایران در دسته بندی های مرتبط با محصولات است.

کاهش ۴۳.۶ درصدی صادرات میوه و آجیل ایران در سال ۲۰۲۵
در بخش دیگری از این گزارش آمده است: بر اساس داده های موجود، آلومینیوم با کاهش ۲۹.۶ درصدی از سال ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۵،

کمترین کاهش را در بین ده کالای صادراتی برتر ایران داشته است. در جایگاه دوم، صادرات روی ایران با کاهش ۳۰.۴ درصدی قرار دارد. محموله های میوه و آجیل ایران با کاهش ۴۳.۶ درصدی، سومین کاهش کند را تجربه کرده اند. در عوض سوخت های معدنی از جمله نفت، با کاهش ۹۸.۳ درصدی نسبت به سال گذشته، بیشترین کاهش را در بین ده کالای صادراتی برتر ایران داشته اند.

بازرزش ترین شرکای تجاری ایران

در این گزارش همچنین آمده است: ۱۲ شریک تجاری برتر زیر،

۶۰.۸ درصد از کل صادرات ایران را در سال ۲۰۲۳ خریداری کردند. چین با سهم ۲۷.۱ درصد، عراق (۱۱.۵ درصد)، ترکیه (۶.۸ درصد)، امارات متحده عربی (۵.۸ درصد)، هند (۲.۳ درصد)، پاکستان (۱.۹ درصد)، افغانستان (۱.۷ درصد)، عمان (۱.۲ درصد)، روسیه (۰.۹ درصد)، اندونزی (۰.۷ درصد)، آذربایجان (۰.۵۳ درصد) و ارمنستان (۰.۴۷ درصد) در صدر قرار داشتند.

ترانزیت ۲۰میلیون و ۵۱۶هزار تن کالا از مسیر ایران در سال ۱۴۰۴
از سوی دیگر طبق آمارهای رسمی کشور، در سال ۱۴۰۴، نیز ۲۰ میلیون و ۵۱۶ هزار تن کالا از مسیر ایران ترانزیت شده که بیانگر حفظ جایگاه ژئوپلیتیکی کشور در کریدورهای منطقه ای و استمرار نقش ایران به عنوان مسیر ترانزیتی، علی رغم تحولات امنیتی است.

۹۶ درصد از ارزش صادراتی ایران به کشورهای آسیایی فروخته شده است
در بخش دیگری از گزارش worldtopexports بررسی جایگاه ایران در حوزه صادراتی از نظر قاره ای پرداخته شده است که نشان می دهد: از دیدگاه قاره ای، ۹۶.۱ درصد از ارزش صادرات ایران به کشورهای

معاون سازمان توسعه تجارت اعلام کرد

ابلاغ مسیر جدید رفع تعهدات صادراتی از طریق واردات

معاون خدمات تجاری سازمان توسعه تجارت ایران از فراهم شدن امکان رفع تعهدات صادراتی منقضی‌شده سال‌های ۱۴۰۱ به بعد از طریق واردات کالاهای ضروری و اساسی خبر داد.

به گزارش سازمان توسعه تجارت ایران، سید محمد صادق قنادرزاده با اشاره به مطالبات متعدد فعالان اقتصادی و صادرکنندگان کشور در خصوص تعیین تکلیف تعهدات صادراتی منقضی‌شده، گفت: با پیگیری‌های مستمر سازمان توسعه تجارت ایران و مساعدت و تعامل مثبت بانک مرکزی، امکان رفع تعهدات صادراتی منقضی‌شده سال‌های ۱۴۰۱ تا کنون از طریق واردات فراهم شده است.

به گفته این مقام مسئول در سازمان توسعه تجارت ایران: در راستای تسهیل شرایط ایفای تعهدات ارزی صادرکنندگان و با استناد به مصوبه شورای عالی امنیت ملی، بانک مرکزی ج. ا ایران مصوبه مرتبط را در تاریخ ۱۰ خرداد ۱۴۰۵ برای اجرا به شبکه بانکی کشور ابلاغ کرده است.

قنادرزاده ادامه داد: بر اساس این مصوبه، تمامی متعهدان صادراتی سال‌های ۱۴۰۱ به بعد که در مهلت‌های قانونی موفق به ایفای تعهدات ارزی خود نشده‌اند، می‌توانند پس از واریز مبالغ ریالی تعیین‌شده، نسبت به ابطال کوتاژهای صادراتی منقضی‌شده و رفع تعهدات صادراتی خود از طریق واردات کالاهای ضروری و اساسی مورد تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدام کنند.

معاون خدمات تجاری سازمان توسعه تجارت ایران این اقدام را گامی مهم در جهت حمایت از صادرکنندگان، تسهیل فعالیت‌های تجاری و کمک به تامین کالاهای مورد نیاز کشور دانست و افزود: جزئیات اجرایی این مصوبه و نحوه بهره‌مندی فعالان اقتصادی از آن، طی روزهای آینده از سوی سازمان توسعه تجارت ایران و سامانه جامع تجارت اطلاع‌رسانی خواهد شد.

سازمان حمایت: قیمت‌های اعلامی یک شرکت مونتاژکار خودرویی فاقد وجاهت قانونی است

معاون بازرسی و نظارت بر کالاهای سرمایه ای سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان قیمت‌های اعلامی شرکت مدیران خودرو را فاقد وجاهت قانونی اعلام کرد.

به گزارش سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، احمد شاینیان روز دوشنبه در واکنش به انتشار نرخ های جدید خودرویی از سوی یک شرکت خودروساز داخلی اظهار داشت: با توجه به اعلام اخیر شرکت مدیران خودرو مبنی بر افزایش حدود ۸۰ درصدی محصولات خود، سازمان حمایت اعلام کرده است که با توجه به اینکه طبق دستورالعمل ۱۴۰۴/۱۴/۱۱/۶ شورای رقابت و اصلاحات بعدی عرضه کنندگان خودرو موظف هستند مدارک خود را جهت تعدیلات قیمت به سازمان حمایت ارائه کنند.

وی افزود: مدارک ارسالی پس از تایید تکمیل مدارک توسط سازمان حمایت، محاسبات در مهلت مقرر مشخص شده در دستورالعمل انجام می شود و پس از اعلام نهایی، ملاک عمل شرکت قرار می گیرد. معاون بازرسی و نظارت بر کالاهای سرمایه ای این سازمان درباره روند طی شده برای شرکت مدیران خودرو گفت: مدارک و مستندات و نیز استعلامات اخذ شده از مراجع ذی ربط در حال تکمیل بود که شرکت مذکور بدون هماهنگی و خودسرانه اقدام به اعلام قیمت جدید کرد و بنابراین نرخ های اعلام شده مورد تایید این سازمان نیست. شاینیان عنوان داشت: این سازمان در مهلت مقرر و قانونی قیمت‌های جدید را محاسبه و به شرکت ابلاغ خواهد کرد. وی ضمن اخطار کتبی به شرکت و الزام به عدم فروش تا اعلام مجاز قیمت های سازمان حمایت، از هموطنان خواست تا اصلاح قیمت ها و اعلام نهایی از سوی سازمان حمایت از خریدهای احتمالی خودداری کنند.

پژوهشگر مرکز تحقیقات سوء مصرف مواد مخدر:

تبلیغات نادرست درباره بی‌خطر بودن ویپ‌ها سلامت نسل جوان را تهدید می‌کند

پژوهشگر حوزه اعتیاد با تأکید بر ضرورت آگاهی‌بخشی عمومی درباره مخاطرات محصولات نوین دخانی هشدار داد: تبلیغات گمراه‌کننده درباره بی‌خطر بودن ویپ‌ها و سیگارهای الکترونیکی، سلامت نوجوانان و جوانان را به‌طور جدی به مخاطره انداخته است.

به گزارش ایرنا از وبدا، امید مساح به مناسبت روز جهانی بدون دخانیات(۳۱ ماه مه) گفت: این روز، فرصتی حیاتی برای بازنگری در سبک زندگی و ارتقای آگاهی عمومی پیرامون پیامدهای مرگبار مصرف دخانیات است.

وی افزود: سالانه میلیون‌ها انسان در سراسر جهان به دلیل بیماری‌های قلبی-عروقی، سکنه مغزی و انواع سرطان‌های ناشی از دخانیات جان خود را از دست می‌دهند، در حالی که این مرگ‌ومیرها کاملاً قابل پیشگیری هستند.

این پژوهشگر حوزه اعتیاد با اشاره به یکی از دغدغه‌های مهم سلامت عمومی گفت: در سال‌های اخیر، گسترش نگران‌کننده مصرف سیگارهای الکترونیکی، ویپ و پاد در میان نوجوانان و جوانان به یک بحران تبدیل شده است.

مساح ادامه داد: برخلاف تبلیغات گمراه‌کننده‌ای که این محصولات را بی‌خطر جلوه می‌دهند، بسیاری از آن‌ها حاوی سطوح بالایی از نیکوتین هستند که نه‌تنها به‌سرعت وابستگی ایجاد می‌کند، بلکه موجب آسیب‌های جدی به رشد و تکامل مغز در دوران حساس نوجوانی می‌شود.

وی تصریح کرد: بخار حاصل از این دستگاه‌ها حاوی ترکیبات شیمیایی ناشناخته‌ای است که سلامت دستگاه تنفسی و قلبی-عروقی را به‌شدت تهدید می‌کند. پژوهشگر حوزه اعتیاد مرکز تحقیقات سوءمصرف مواد مخدر دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی تأکید کرد: آموزش خانواده‌ها و مدارس برای پیشگیری از شروع مصرف این محصولات، یکی از راهبردهای اصلی ما در مرکز تحقیقات سوءمصرف مواد مخدر برای حفاظت از سلامت نسل آینده است.

مساح با اشاره به تأثیرات مخرب دود دست‌دوم بر اطرافیان، به‌ویژه کودکان و زنان باردار، اظهار کرد: شواهد علمی به‌روشنی نشان می‌دهد که ترک دخانیات در هر سنی، سرمایه‌گذاری برای سلامت آینده است. وی ادامه داد: بهبودی عملکرد قلب و ریه تنها چند هفته پس از ترک آغاز می‌شود؛ از این‌رو، بهره‌گیری از مشاوره‌های تخصصی و حمایت‌های درمانی، کلید موفقیت در این مسیر است.

مساح با دعوت از اتحاد جامعه و نهادهای اجتماعی برای هم‌افزایی در راستای کنترل دخانیات خاطرنشان کرد: ترویج سبک زندگی سالم و حمایت از سیاست‌های پیشگیرانه، مسئولیت مشترک همه ماست تا با تشویق افراد به ترک و آگاه‌سازی نسل جوان، جامعه‌ای پویاتر و سالم‌تر برای آیندگان به ارمغان آوریم.

معاون رییس جمهور:

دولت مصمم به فراهم سازی بستر رشد و توسعه

شغلی زنان کشور است

پیدا نمی‌کند.

وی افزود: در طول تاریخ نیز همین‌طور بوده است؛ ما در دفاع مقدس در فرآهم کنیم؛ این تأکیدی بوده که بارها در سیاست‌های کلی ابلاغی رهبر شهید انقلاب نیز مطرح شده و در برنامه هفتم نیز ذیل مواد ۱۵ و ۱۶، رفع موانع شکوفایی زنان دوباره مورد تأکید قرار گرفته است.

وی تصریح کرد: ما به عنوان دولت

چهاردهم، ذیل دستورات دکتر پزشکیان

موظف هستیم این برنامه‌ها را دنبال کنیم و خوشحالیم که توانسته‌ایم بخشی از این سیاست‌ها و آرمان‌هایی را که برای ایران عزیزمان داریم، امروز به مرحله اجرا برسانیم.

بهرروز آذر گفت: باوری که ما در حوزه زنان داریم این است که اگر قرار است ایران عزیز ما به قله‌های پیشرفتی که برایش ترسیم شده برسد، به ۲ بال برای پیشرفت نیاز دارد؛ بال زنان و بال مردان. این‌ها همیشه پیشاپیش هم بوده‌اند و همیشه کنار هم بوده‌اند و اگر ما نتوانیم هر دوی این بال‌ها را ببینیم، این تحقق

رویکرد آن باشد که زنان ما سرخورده‌تر از قبل شوند؛ شاید پیش از این، زنان تمایل به کار کردن داشتند و خودباوری نیز داشتند اما وقتی محیط آماده پذیرش آن‌ها نباشد و موانع در زیست‌بوم رفع نشده باشد، این سرخوردگی و حس ناتوانی غلبه پیدا می‌کند و ممکن است در بخش‌های دیگر زندگی نیز خود را نشان دهد.

بهرروز آذر تأکید کرد: در نتیجه، معاون رییس‌جمهور در امور زنان و خانواده با بیان اینکه نباید همه مسوولیت‌ها و فشارها فقط متوجه خود زنان باشد، اظهار داشت: سال‌هاست برنامه‌های متعددی برای توانمندسازی زنان داریم؛ در برنامه ششم که سندی بسیار مترقی بو، به‌صورت تخصصی در این حوزه هدف‌گذاری، کار و برنامه‌ریزی شد اما تا زمانی که ما زنان را فقط مخاطب خود قرار دهیم، آن رشد مورد نظر و آن تحول و شکوفایی که باید اتفاق بیفتد، محقق نمی‌شود.

وی ادامه داد: شاید نتیجه این

قلم اقتصاد

جامعه

سه‌شنبه ۱۲ خرداد ۱۴۰۵. سال نهم. شماره ۷۹۶

میزبانی از ۳۶۰ هزار دانش‌آموز مهاجر نماد تعهد انسانی و اراده ملی ایران اسلامی است

رئیس مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش گفت: میزبانی از ۳۶۰ هزار دانش‌آموز مهاجر جلوه‌ای از تعهد انسانی و ملی جمهوری اسلامی ایران و همچنین نقش راهبردی آموزش‌وپرورش در صیانت از حق تحصیل است.

به گزارش ایرنا از آموزش و پرورش محمد سلیمی روز دوشنبه در نشست مشترک با دبیرکل سازمان امور پناهندگی نروژ، مدیرکل سازمان بین‌المللی وزارت امور خارجه، معاون امور بین الملل و حقوق بشر دوستانه جمعیت هلال احمر و روسای NGO ها و سمن های داخلی در مرکز امور اتباع و مهاجرین خارجی وزارت کشور، با تأکید بر این که مشارکت جمهوری اسلامی ایران در موضوعات بشردوستانه برآمده از اراده انسانی و ارزش‌های ملی است، افزود: نتایج این نشست بر پایه مسئولیت‌پذیری و چشم‌انداز مشترک برای آینده کودکان مهاجر و آواره شکل گیرد.

دبیر کل کمیسیون ملی آیسسکو در ایران افزود: در سال گذشته حدود ۳۶۰ هزار دانش‌آموز تبعه خارجی در مدارس ایران مشغول به تحصیل بوده‌اند؛ جمعیتی که رقم کمی نیست و برای کشوری هزینه‌هایی به همراه دارد و با این حال، این دسترسی به آموزش بدون هیچ الزام حقوقی بین‌المللی، بدون شرط ارائه مدارک هویتی و بدون تبعیض در پذیرش برای آنها فراهم شده است.

سلیمی با اشاره به تجربه مشابه از میزبانی آوارگان و مهاجران در مدارس ایرانی خارج از کشور، با بیان اینکه در مدرسه ایرانی تاجیکستان حدود ۵۰ درصد دانش‌آموزان را مهاجران، از جمله اتباع افغانستان، تشکیل می‌دهند تا از تحصیل بازمانند، تأکید کرد: دسترسی به تحصیل تنها آغاز راه است و با توجه به جمعیت بالای دانش‌آموزان مهاجر، چالش‌هایی ایجاد می‌شود؛ از جمله شکاف کیفیت یادگیری برای دانش‌آموزانی که با تجربه تلخ مهاجرت و آوارگی وارد مدارس می‌شوند و همین موضوع فرایند آموزش و همراهی آنان با نظام آموزشی را برای معلمان و مدارس دشوارتر می‌کند که امیدواریم از ظرفیت‌ها و تجربیات NRC برای حل این مسائل استفاده شود.رئیس مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور یکی دیگر از چالش‌های آموزش دانش‌آموزان مهاجر را گسست پیوستگی تحصیلی دانست و تصریح کرد: نبود اطلاعات دقیق از آینده تحصیلی این دانش‌آموزان و اینکه سال آینده در کدام شهر یا کشور حضور خواهند داشت، برنامه‌ریزی آموزش را با ناپایداری مواجه می‌سازد.وی بار مالی نامتوازن ناشی از میزبانی دانش‌آموزان مهاجر را از دیگر چالش‌های پیش‌روی نظام آموزشی کشور خواند و با اشاره به شرایط اقتصادی و آسیب‌های واردشده به زیرساخت‌های آموزشی، بر ضرورت همراهی نهادهای بین‌المللی و بشردوستانه برای حفظ و ارتقای کیفیت آموزش تأکید کرد.

► **باوری که ما در حوزه زنان داریم این است که اگر قرار است ایران عزیز ما به قله‌های پیشرفتی که برایش ترسیم شده برسد، به ۲ بال برای پیشرفت نیاز دارد**

